



BUKKAL MUKOZA YERLEŞİMLİ PYOJENİK GRANÜLOM: OLGU SUNUMU

Beyza Ecem Alkaç Ekici¹, Merve Erkmen Almaz²

¹ACIBADEM ESKİŞEHİR HASTANESİ, ESKİŞEHİR, TÜRKİYE

²KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ DİŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ, PEDODONTİ ANABİLİM DALI, KIRIKKALE, TÜRKİYE



Giriş ve Amaç

Pyojenik granülom; travma, lokal irritasyon veya hormonal faktörlere bağlı olarak gelişen, benign, inflamatuvar tümör benzeri bir lezyondur¹. Kesin tanısı histopatolojik inceleme ile konulmaktadır¹⁻². Tedavi yaklaşımı predispozan faktörlerin uzaklaştırılması ve cerrahi eksizyondur³. Bu olgu sunumunun amacı, 7 yaşında kız çocuğunda gözlenen ve pyojenik granülom tanısı alan lezyonun tedavisi ve altı aylık takibinin değerlendirilmesidir.

Olgu Sunumu

Kliniğimize yanağında sert ve kanamalı şişlik şikayetiyle başvuran 7 yaşındaki kız çocuğuna yapılan klinik muayenede sağ ve sol bukkal mukozada oklüzal hatta yumuşak doku lezyonu ve buna bağlı ön açık kapanış saptanmıştır. Alınan eksizyonel biyopsi sonrası histopatolojik olarak incelenen kitle “Pyojenik Granülom” tanısı almıştır. Altıncı ayda yapılan kontrolde nüks saptanmamış ve açık kapanışın düzeldiği gözlenmiştir.

Şekil 1. Preoperatif ağız içi fotoğraflar



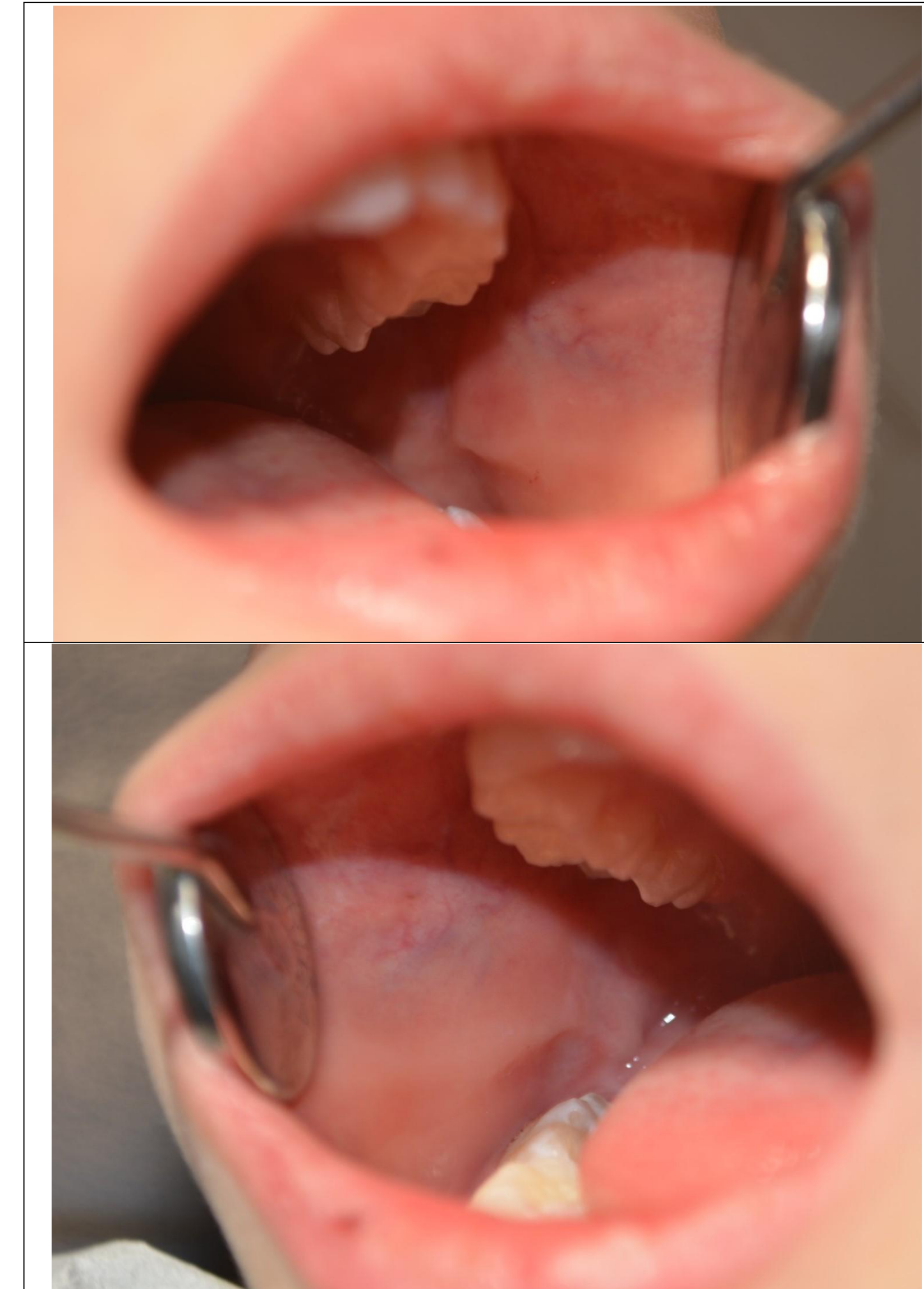
Şekil 2. Preoperatif ön açık kapanış fotoğrafı



Şekil 3. Postoperatif 6.ay kapanışı gösteren profil fotoğrafı



Şekil 4. Postoperatif 6.ay fotoğrafları



Sonuç

Pyojenik granülomda kesin tanı lezyonun cerrahi eksizyonunun ardından histopatolojik tetkikler ile konulmalıdır. Postoperatif nüks riski unutulmamadır.

Kaynakça

1. Küçükşen Ç, Sarı Ş. Pyojenik Granülom: Olgu Raporu. A.Ü. Diş Hek Fak Derg 2002; 29: 69-73.
2. Kapdan A, Nalbantoğlu M, Ünal M. Pyojenik Granülom: Olgu Raporu. Cumhuriyet Dental Journal 2010; 13(2): 86-90.
3. Ege B, Demirkol M, Keskinrüzgar A, Aras MH. Palatinal Yerleşimli Oral Pyojenik Granülom: Olgu Sunumu. Atatürk Üniv. Diş Hek. Fak. Derg. 2013; 7: 20-23.



Azerbaycan'da ve Türkiye'de tütün kullanımı tütünle mücadele



DR. ADİL ALİYEV

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ, SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ, HALK SAĞLIĞI DOKTORA PROGRAMI

Giriş

Tütün kullanımı, dünya genelinde sağlık açısından önemli bir sorundur. Dünya Sağlık Örgütü'ne (DSÖ) göre, tütün kullanımı dünya genelinde önlenebilir ölümlerin önde gelen nedenidir. Tütünle mücadele, özellikle gelişmekte olan ülkelerde büyük bir önem arz etmektedir. Bu makalede, Azerbaycan ve Türkiye'deki tütün kullanımı ve tütünle mücadele hakkında bilgiler ele alınacaktır.

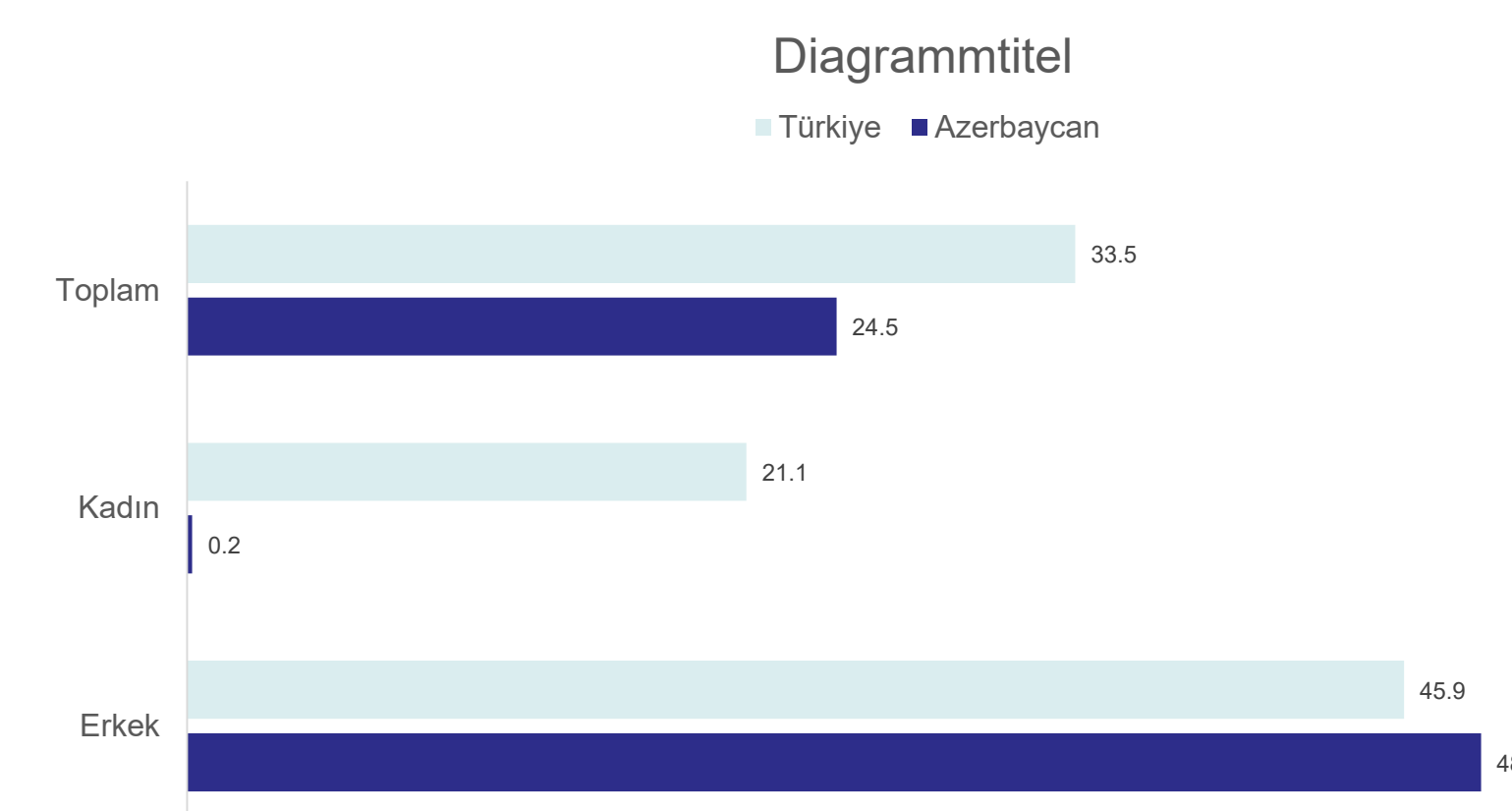
Yöntemler

- Bu, Azerbaycan ve Türkiye'deki tütün kullanımı ve tütünle mücadeleyi karşılaştıran bir çalışmadır.
- Veriler, Azerbaycan ve Türkiye'nin resmi sağlık kurumlarından, Dünya Sağlık Örgütü'nün (DSÖ) ve diğer ilgili kuruluşların raporlarından elde edilerek incelenmiş, nitel yöntemler kullanılarak karşılaştırmalı olarak analiz edilmiştir.

Sonuç

Dünya Sağlık Örgütü'nün 2021 yılında yayınlamış olduğu rapora göre, Azerbaycan'ın 15 yaş ve üzeri nüfusunun yaklaşık %24.5'i, Türkiye'nin 15 yaş ve üzeri nüfusunun yaklaşık %33.5'i tütün kullanmaktadır.

Şekil 2



WHO report on the global tobacco epidemic 2021

Tartışma

Her iki ülkede de, tütün kontrolü yasaları ve diğer önlemler alınarak tütün kullanımı oranları azaltılmaya çalışılsa da, daha fazla çalışma yapılması gerekiyor ve bu konuda uluslararası işbirliği de önemlidir.

Kaynakça

World Health Organization. Tobacco.
<https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/tobacco>
World Health Organization. WHO report on the global tobacco epidemic 2021.
<https://www.who.int/publications/item/9789240032095>



ÖZEL GÜVENLİK HİZMETLERİ SEKTÖRÜNDE MOBBİNGİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Aydın A.M.¹, Kaşarcı Hakan A.²



T.C. İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi ¹Sağlık Bilimleri Enstitüsü İş Sağlığı ve Güvenliği ABD, ² Sağlık Bilimleri Fakültesi İş Sağlığı ve Güvenliği Bölümü

Giriş

Çalışmaya konu olan Özel Güvenlik Hizm. sektörü, ÇSGB İletişim Merkezi ALO 170 üzerinden 2011-2017 tarihleri arasında yapılan psikolojik şiddete maruz kalma başvuruları kapsamındaki verilere göre en çok başvuru alan ilk 10 sektörden biridir.

Çalışmanın amacı, özel güvenlik hizmetleri sektöründe mobbingin varlığı ve bu durumun çalışanların psikolojik, fiziksel ve sosyal sağlığı üzerindeki etkilerinin belirlenmesidir.

Yöntemler

Çalışma, çevrimiçi anket olarak Denizli’de aynı özel güvenlik kurumunun çeşitli işletmelerinde görev yapan çalışanlara uygulanmış, 292 dönüş alınmıştır. Veriler SPSS v.26 programı Ki-kare testiyle değerlendirilmiştir. Çalışmada ILO, WHO, Uluslararası Hemşire Konseyi, Uluslararası Kamu Hizmetleri tarafından ortak hazırlanan “Workplace Violence in the Health Sector Country Case Studies Research Instruments” anketinden faydalanılmıştır.

Sonuç

Çalışmada mobbingin görülme oranı %18,8 olarak tespit edilmiştir. Çıkan sonuçlarda en yüksek maruz kalınan mobbing davranışlarının %7,2 “yapılan işin sürekli eleştirilmesi”, %2,7 oranında “sanki orada değilmişsiniz gibi davranılır”, %2,7 “çabalarınız yanlış ve küçültücü şekilde yargılanır”, %5,5 “sürdürmeniz için size anlamsız işler verilir”, %0,7 “gözünüzü korkutmak için hafif şiddet uygulanır” olduğu tespit edilmiştir.

Tartışma

Leymann'ın beş kategoriye ayırdığı mobbing davranışlarına ilişkin yapılan çalışmalar oldukça fazladır. Örneğin, Einarsen ve Raknes (1997) tarafından Norveç'te bir özel sektör çalışanları üzerinde yapılan ankette, mobbingin en yaygın olarak kişisel imaja ve iletişime yönelik saldırılar kategorilerinde gerçekleştirildiği belirlenmiştir.

Kaynakça

1. ÇSGB. İş Yerlerinde Psikolojik Taciz (Mobbing) Bilgilendirme Rehberi. T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı. Yayın No: 69
2. Einarsen, S., & Raknes, B. I. (1997). Harassment in the workplace and the victimization of men. *Violence and Victims*, 12(3), 247-263.



Giriş

- Human Papilloma Virüs (HPV)'nin neden olduğu anogenital siğiller ve serviks kanseri, toplum sağlığı için oldukça önemli, sık ve aşı ile önlenilebilir bir sağlık sorunudur.
- Sıklıkla asemptomatiktir. Fiziksel temas ile geçer, latent fazı çok uzun olabilmektedir. İlişki sırasında kondom kullanmak tam koruyucu olamayabilir.
- Enfekte gebelerde sonuçlar ve tedavi modaliteleri net değil.
- Hem hastayı hem doktoru hem de sağlık bütçesini oldukça yoran bu klinik durumdan en etkin korunma yöntemi, aşı yapılmasıdır.



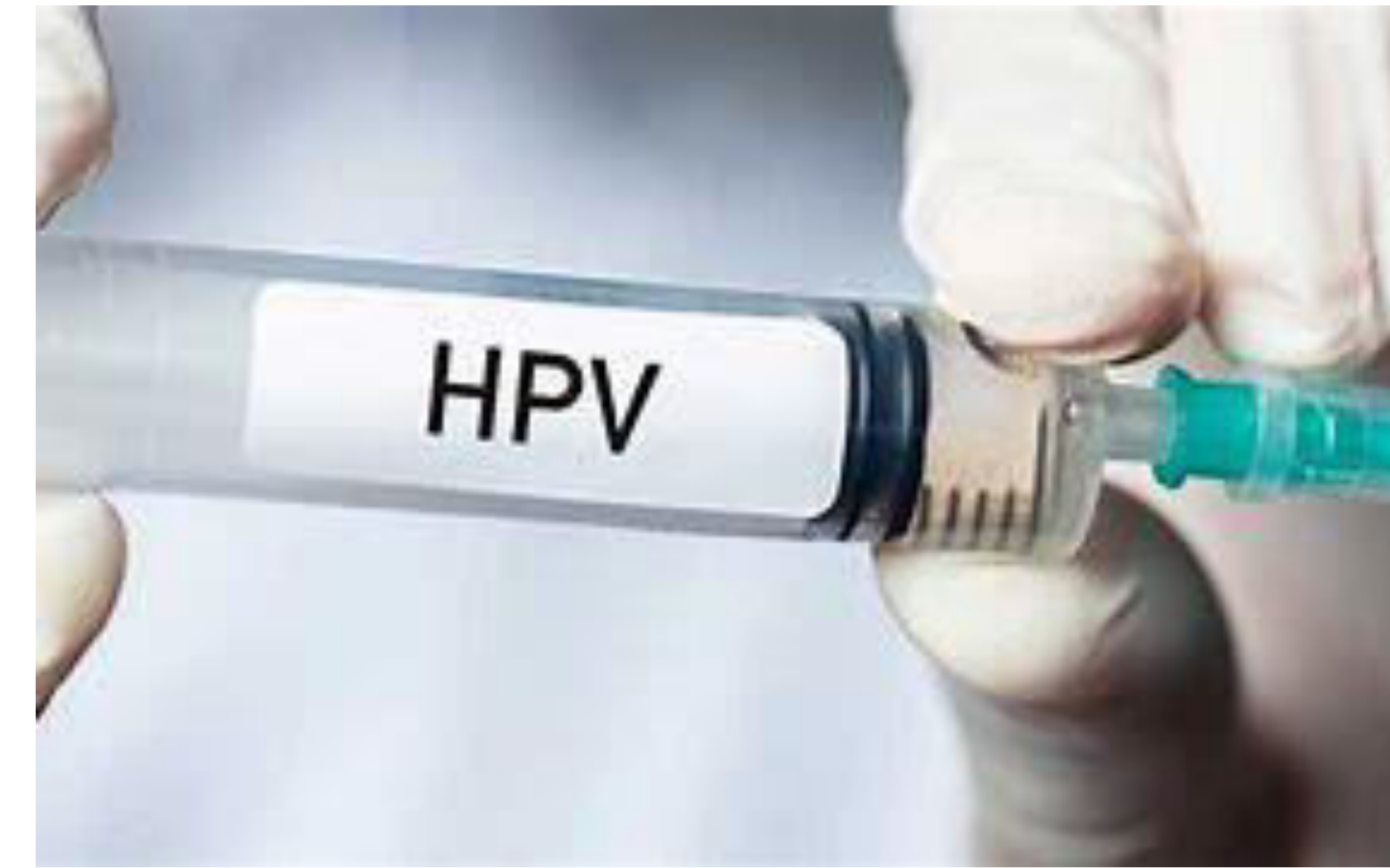
Farklı örneklem yerlerine göre gebelik sırasında HPV prevalansı
Serviks (% 30,4)
Plasenta (% 17,8)
Serum (% 32,1)
Amniyotik Sıvı (% 2,3)
İdrar (% 25,5)

HPV'nin gebelik sırasındaki olası komplikasyonları;
erken doğum,
erken dönem membran rüptürü,
erken membran rüptürü, intraüterin büyüme geriliği, düşük doğum ağırlığı, fetal ölüm

- HPV aşısına literatür eşliğinde genel bakış ve aşı ile primer nasıl korunulabileceği değerlendirilmiştir.

Sonuç

- Anogenital siğillerin %90'nı HPV tip 6, 11 iken, rahim ağzı kanserinin de %90'nını HPV tip 16,18,31,33 oluşturmaktadır.



- HPV aşısı ile anogenital siğillerin görülme sıklığında %83 gerileme görülürken, servikal kanseri önlemede %98-100 oranlarında başarılı olduğu bildirilmiştir.

Tartışma

- Sonuç olarak, HPV aşısının rutin aşı programına girmesi ve pre-adolesan dönemde virüs ile karşılaşma olmadan tüm bireylerin aşılması HPV'ye karşı koruyucu ve maliyet etkin bir sağlık politikası olacaktır.
- Aşının HPV efeksiyon sıklığını da azaltacağı öngörülmektedir.

Kaynakça

1. Ardekani, A.; Taherifard, E.; Mollalo, A.; Hemadi, E.; Roshanshad, A.; Fereidooni, R.; Rouholamin, S.; Rezaeinejad, M.; Farid-Mojtahedi, M.; Razavi, M.; Rostami, A. Human Papillomavirus Infection during Pregnancy and Childhood: A Comprehensive Review. *Microorganisms* 2022, 10, 1932. <https://doi.org/10.3390/microorganisms10101932>
2. Ali H, Guy RJ, Wand H, Read TR, Regan DG, Grulich AE, et al. Decline in in-patient treatments of genital warts among young Australians following the national HPV vaccination program. *BMC Infect Dis* 2013;18(13):140.



Pseudomonas aeruginosa'nın Elastaz Aktivitesinin Moleküler ve Biyokimyasal Yöntemler ile Değerlendirilmesi

Berat Özkan¹, Fatma BUDAK²

¹Kocaeli Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Mikrobiyoloji

²Kocaeli Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıbbi Mikrobiyoloji Ana Bilim Dalı



Giriş

Pseudomonas aeruginosa (*P.aeruginosa*), Gram negatif, basil, nonfermentatif, kronik yara ve yanıklara, solunum yolu, idrar yolu gibi enfeksiyonlara ve nozokomiyal enfeksiyonlara neden olan fırsatçı patojendir.

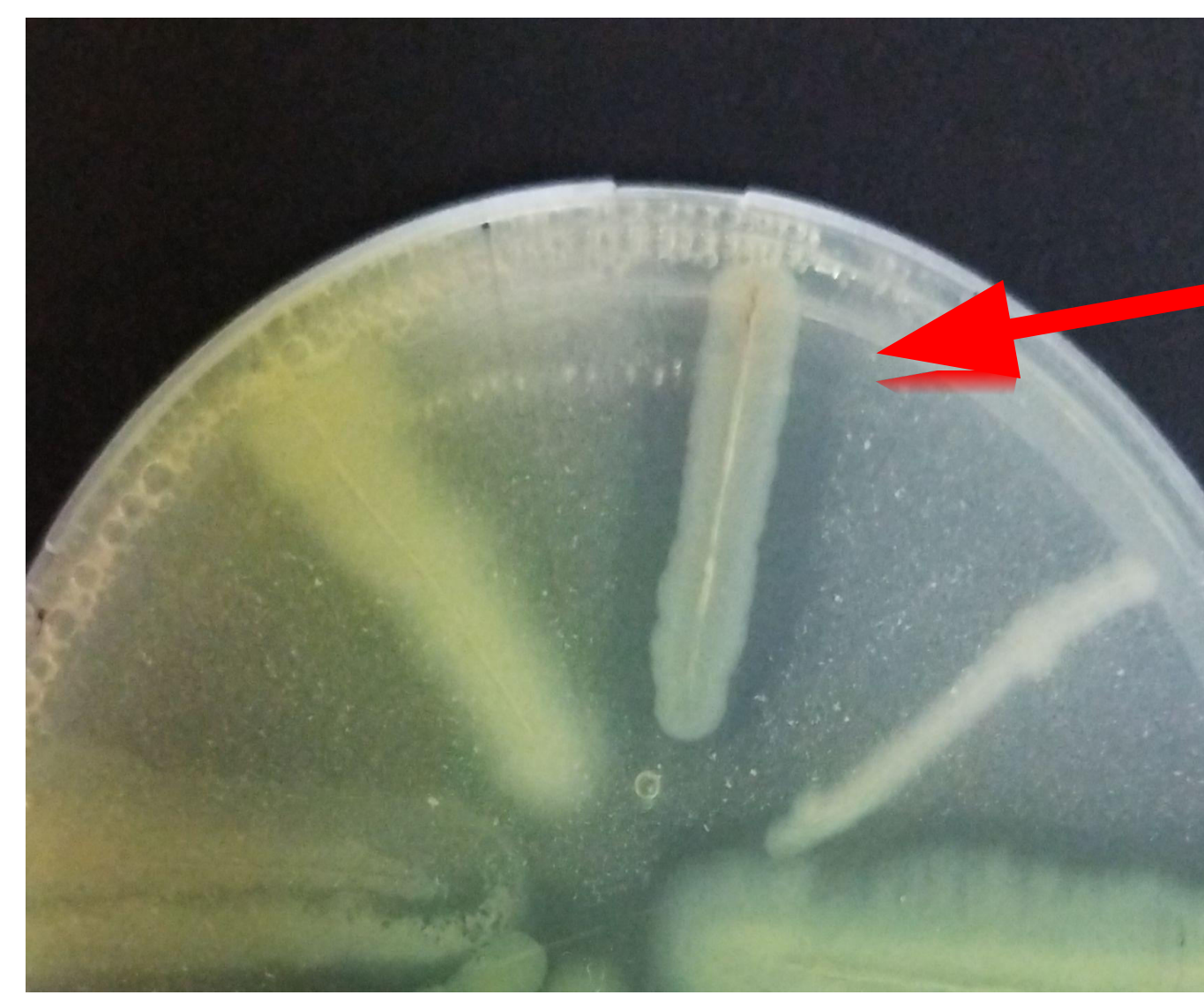
Elastaz;*P.aeruginosa* enfeksiyonlarında, elastin, kollajen, fibronektin gibi hücre dışı matris bileşenlerini ve hücre sel bağlantı bileşenlerini bozarak doku yaralanmasına ve bakteriyel yayılmaya neden olan bir virülans faktörüdür.

Elastaz enzim aktivitesinden sorumlu olan iki gen bulunmaktadır. Bu genlerden *las B* asıl sorumlu gen olup *las A* bu genin etkisini artırır.

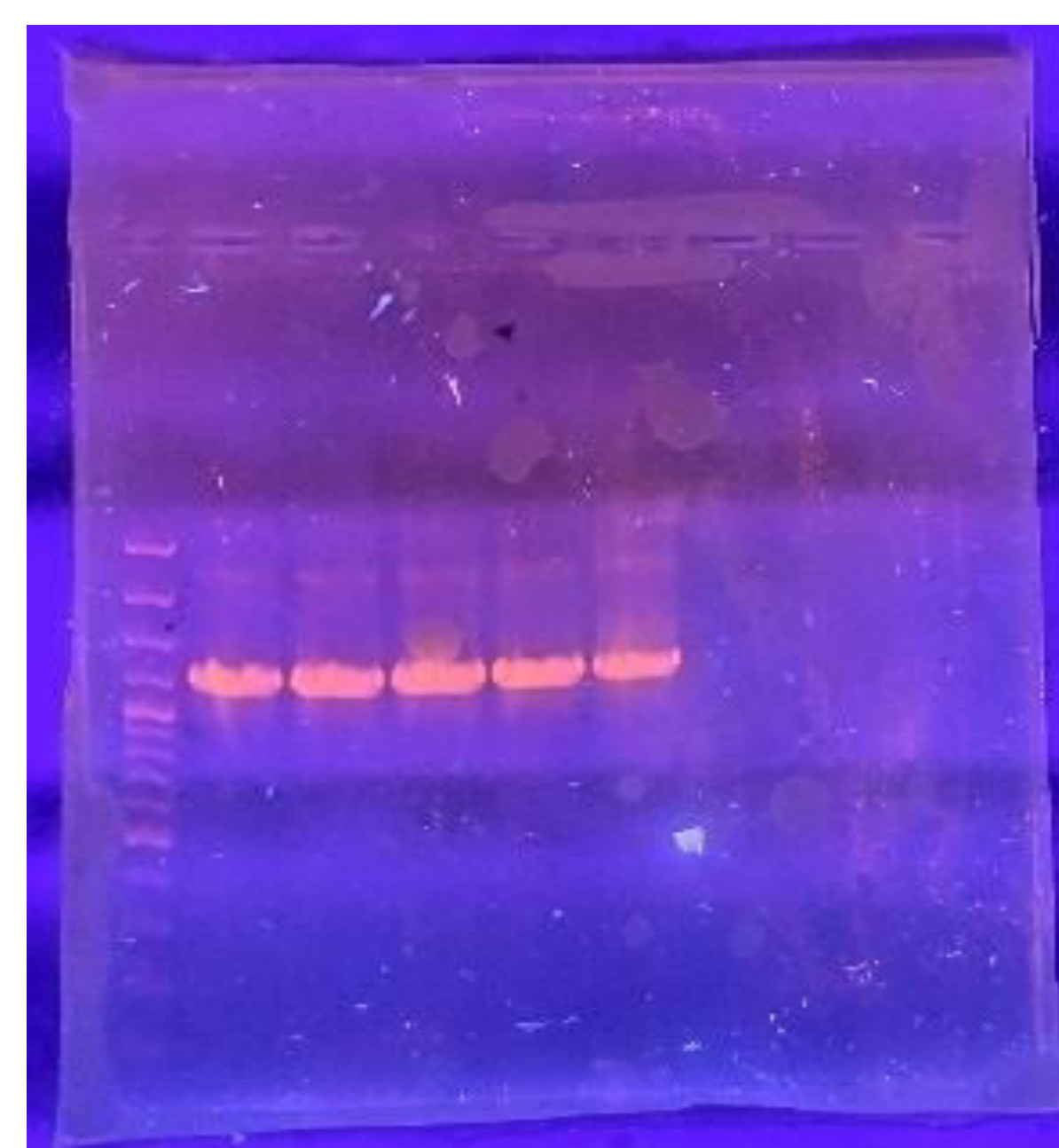
Yöntemler

Biyokimyasal yöntem olarak nutrient agar elastin yöntemi kullanıldı. Moleküler yöntem olarak klasik polimeraz zincir reaksiyonu tercih edilmiştir ve *las B* geni incelenmiştir. Elastaz enziminin nutrient agardaki görüntüsü Şekil 1'de gösterilmiştir. *las B* geninin jeldeki görüntüsü Şekil 2'de gösterilmiştir.

Şekil 1



Şekil 2



Sonuç

Çalışılan izolatlarda servis ve yoğun bakım hasta örneklerinde biyokimyasal sonuçlar sırasıyla %67,9 ve %68,6 pozitif bulunmuştur. Moleküler sonuçlar ise sırasıyla %89,6 ve %93,1'i pozitif bulunmuştur. Tablo 1'de her iki gruptaki değerlendirilen faktörlerin görülme sıklığı ve yüzdeleri ve gruplar arası istatistiksel değerlendirmesi görülmektedir. Her iki grupta da moleküler yöntem ile elastaz tayini daha fazla tespit edilmiştir.

Tablo 1

Değerlendirme Yöntemi	Yoğun Bakım N (%)	Servis N (%)	p değeri
Nutrien agar-Elastin	70(68,6)	72(67,9)	0,995
Moleküler (<i>las B</i>)	95(93,13)	95(89,6)	0,678

Tartışma

Önceki çalışmalar ile pozitif korelasyon gösteren çalışmamızda dahil edilen izolatların büyük çoğunluğunda elastaz aktivitesi hem moleküler hem de biyokimyasal olarak tespit edilmiştir. İran'da 97 klinik izolat ile yapılan çalışmada elastaz aktivitesi %59,8 biyokimyasal ve %82,42 moleküler olarak tespit edilmiştir (Shahri ve ark., 2022). Yoğun bakım ve servis hastaları arasında yaptığımız kıyaslamada her iki grup arasında görülme sıklığı açısından anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Kaynakça

- Jurado-Martín, I., Sainz-Mejías, M., & McClean, S. (2021). *Pseudomonas aeruginosa*: An audacious pathogen with an adaptable arsenal of virulence factors. In *International Journal of Molecular Sciences* (Vol. 22, Issue 6, pp. 1–37). MDPI AG. <https://doi.org/10.3390/ijms22063128>
- Cigana, C., Castandet, J., Sprynski, N., Melessike, M., Beyria, L., Ranucci, S., Alcalá-Franco, B., Rossi, A., Bragonzi, A., Zalacain, M., & Everett, M. (2021). *Pseudomonas aeruginosa* Elastase Contributes to the Establishment of Chronic Lung Colonization and Modulates the Immune Response in a Murine Model. *Frontiers in Microbiology*, 11. <https://doi.org/10.3389/fmicb.2020.620819>
- Shahri, F. N., Izanloo, A., Goharrizi, M. A. S. B., Jamali, A., Bagheri, H., Hjimohammadi, A., & Ardebili, A. (2022). Antimicrobial resistance, virulence factors, and genotypes of *Pseudomonas aeruginosa* clinical isolates from Gorgan, northern Iran. *International Microbiology*, 25(4), 709–721. <https://doi.org/10.1007/s10123-022-00256-7>



SÜT ANTERİOR DİŞLERİN PREFABRİKE ZİRKONYUM KRONLAR İLE RESTORASYONU: İKİ OLGU SUNUMU

Beyza Ecem Alkaç Ekici

ACIBADEM ESKİŞEHİR HASTANESİ, ESKİŞEHİR, TÜRKİYE

Giriş ve Amaç

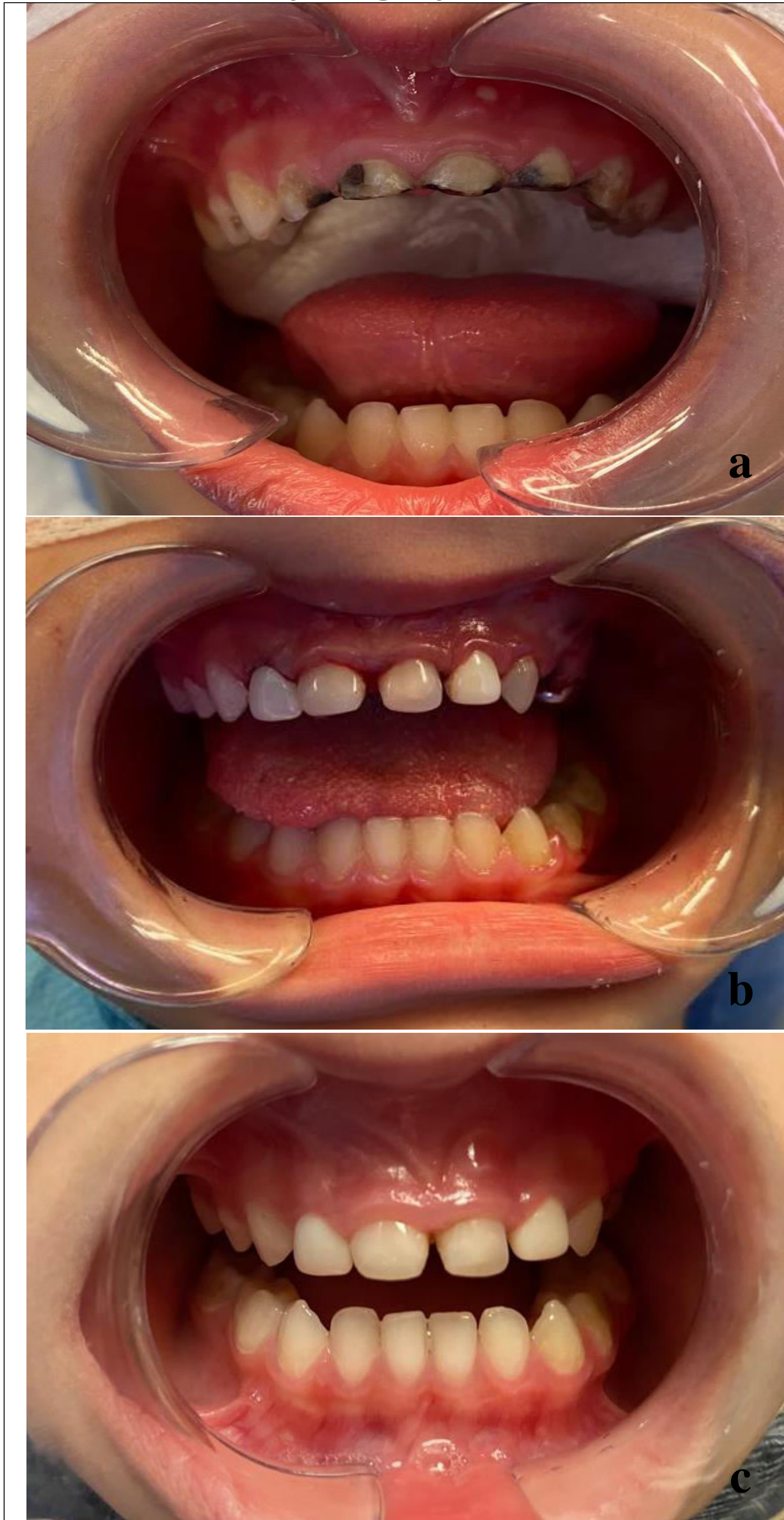
Süt anterior diş restorasyonlarının en sık nedenleri çürük ve travmadır¹. Bu iki olgu sunumunda, çocuk diş hekimliğinde sıklıkla tercih edilen² prefabrike zirkonyum kronlar (PZK) ile restore edilen süt anterior dişlerin klinik başarısı ve takibi sunulmaktadır.

Olgu Sunumu

Olgu 1: Dört yaşında hastamız kliniğimize dişlerinde çürük şikayetiyle başvurmuştur. Aşırı madde kayıplı 52 ve 62 numaralar için full kronal restorasyon tercih edilmiştir.

52-62 numaralı dişler genel anestezi altında PZK'lar ile restore edilmiştir. 10.ay takibinde kronlar klinik olarak başarılı bulunmuştur.

Şekil 1. Olgu 1 a.preoperatif, b.postoperatif c.10.ay kontrolü ağız içi fotoğrafları



Olgu 2: İki yaş yedi ay kronolojik yaşta sahip hastamız kliniğimize ön dişlerinde çürük ve kırık şikayetiyle başvurmuştur. Aşırı madde kayıplı 51 ve 61 numaralı dişler genel anestezi altında PZK'lar ile restore edilmiştir. 12.ay takibinde 51-61 numaralı dişlerdeki kronlar klinik olarak başarılıdır.

Şekil 2. Olgu 2 preoperatif ağız içi fotoğrafları



Şekil 3. a.Postoperatif ve b.12.ay kontrolü ağız içi fotoğrafları



Sonuç

Çürük veya travma görmüş süt anterior dişlerin restorasyonunda PZK'ların estetik ve klinik olarak başarılı bir seçenek olduğu düşünülmektedir.

Kaynakça

1. Usha, M., Deepak, V., Venkat, S., Gargi, M. Treatment of severely mutilated incisors: A challenge to the pedodontist. Journal of Indian Society of Pedodontics and Preventive Dentistry. 2007; 25, 34-36.
2. Aiem, E., Smail-Faugeron, V., Muller-Bolla, M. Aesthetic prefabricated paediatric crowns: systematic review. International Journal of Paediatric Dentistry. 2017; 27(4), 273-282.



Science Days 9

9-11 May 2023

Effect of Vegan Diet on Health, Evaluation of Animal Protein and Plant Protein



Didem DEMİR

T.C. İstanbul Yeni Yüzyıl University

Introduction

The exclusion of certain food categories from the diet is the main difference between the various forms of vegetarianism. These forms include vegans with the strictest dietary exceptions, who exclude foods of animal origin and their derivatives from the diet. Other vegetarian categories include lactovegetarians, ovo-vegetarians, lacto-ovo-vegetarians and pescatarians.

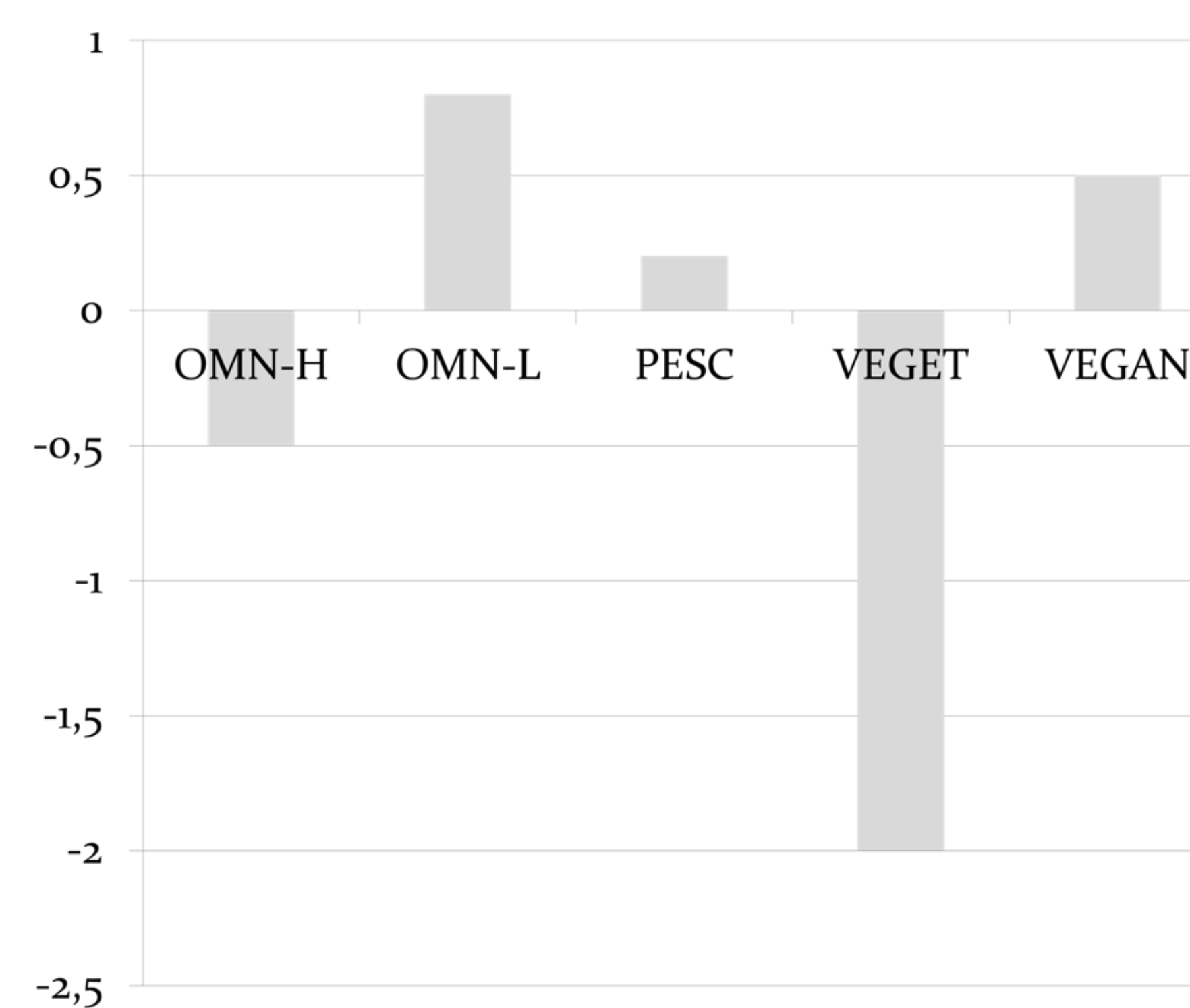
Methods

In a study, serum iron, ferritin, transferrin, transferrin receptor and hepcidin-25 parameters were measured on 55 vegetarian and 36 healthy volunteers. The results showed that the concentration of transferrin was significantly higher and other parameters, except transferrin, remained within normal ranges.

Figure 1 The effect of a diet group on the difference between the average in sleep quality and overall average.

Results

Results from one study indicate that a vegetarian diet may be associated with lower incidence or mortality in reductions in body weight or recovery in blood pressure and dyslipidemia. Vegetarian diets are also likely to be associated with health benefits, such as a lower cardiovascular risk.



Conclusions

Although plant protein is not as high quality as animal protein, many studies emphasize that a vegetarian diet has many benefits for the body, such as low rate of hypertension, lower cardiovascular risk, improved mood, etc. However, low bone mineral density, insufficient B12, zinc and iron intake should not be ignored.

References

- [1] Chauveau, P., Combe, C., MD, Fouque, D., Aparicio, M. (2013) Vegetarianism: Advantages and Drawbacks in Patients With Chronic Kidney Diseases. *Journal of Renal Nutrition*. 23(6): 399-405. <http://dx.doi.org/10.1053/j.jrn.2013.08.004>
- [2] Bakaloudi, D., Halloran, A., Rippin, H., Oikonomidou, A., Dardavesis, T., Williams, J., Wickramasinghe, K., Breda, J., Chourdakis, M. (2021) Intake and adequacy of the vegan diet. A systematic review of the evidence. *Clinical Nutrition*. 40:3503-352. <https://doi.org/10.1016/j.clnu.2020.11.035>



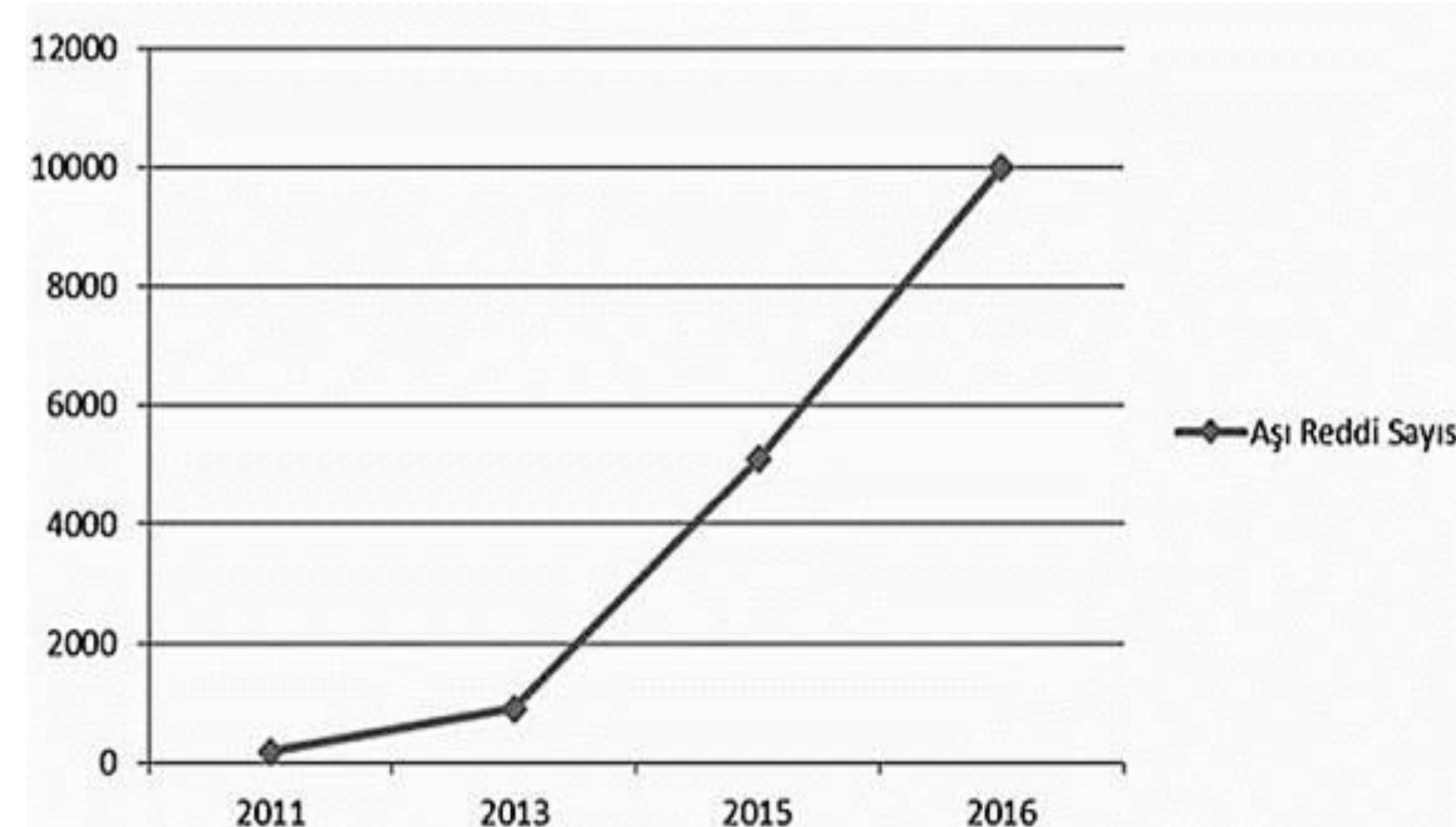
Giriş

Bulaşıcı hastalıkların eliminasyonu ve eradikasyonunu sağlamanın en temel yolu aşılama dır. Bağışıklamanın doğru zamanlarda uygulanması ve takip edilmesi önemlidir. Ülkemizde 1981 yılından günümüze kadar Genişletilmiş Bağışıklama Programıyla aşılamada önemli gelişmeler yaşanmıştır. Yaşam boyu devam eden bu bağışıklama sürecinde hemşirenin uygulayıcı rollerinin yanı sıra eğitici, araştırmacı, planlayıcı rolleri de bulunmaktadır.

Yöntemler

Bağışıklama, okul sağlığı hemşireliği, sağlığı geliştirme ve aşı karşıtlığı kavramları kullanılarak akademik veri tabanlarında güncel literatür taraması yapılmıştır. Çalışma söz konusu kaynaklardan alınan veriler doğrultusunda yapılan bir derleme şeklindedir.

Şekil 1: Türkiye'deki aşı reddi sayısı (Bozkurt,2018)



Sonuç

Genişletilmiş bağışıklık programı kapsamında yapılan aşıların, her antijen için %97 aşılama hedefi bulunmaktadır. Aşıların yan etkileri, toplumsal inanışlar ve yanlış bilgilendirmelerin etkisiyle aşı karşıtlığı, küresel halk sağlığı sorunlarının önlenmesinde en önemli araçlardan biri olan aşılamada çalışmalarına yönelik önemli bir engel olarak karşımıza çıkmaktadır.

Tartışma

Hemşireler eğitici araştırmacı ve planlayıcı rolleri benimsemelidirler. Güçlü ve bilimsel kanıtlarla toplumun bilgilendirilmesi, buldukları topluma aşı karşıtlığı gibi bağışıklamaya engel durumlar için eğitim faaliyetlerinde bulunmalıdırlar.

Kaynakça

1. Bayık, A. *Bağışıklama hizmetinde hemşirenin rolü.* Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dergisi, 2(2), 97-101.
2. Bobo, N., Carlson, J., Swaroop, S. (2013) *There is power in the school nurse recommendation to immunize.* NASN Sch Nurse, 4-10.
3. Bozkurt, H. B. (2018). *Aşı reddine genel bir bakış ve literatürün gözden geçirilmesi.* Kafkas Journal of Medical Sciences, 8(1), 71-76.
4. Cowell, J. M. (2013). *Immunizations and the power of school nursing.* The Journal of School Nursing, 29(4), 258-259.
5. Çıtak, G., Aksoy, Ö. D. (2020). *Aşılamada önemli bir engel: Aşı reddi.* ERÜ Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi, 7(2), 15-20.
6. Kürtüncü, M., Kurt A., Arslan, N. (2022) *Hemşire Perspektifinden Çocukluk Çağı Aşılarının Reddi: Niteliksel Bir Araştırma.* Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dergisi, 38(2), 11-18.



Giriş

Sağlık sektörü de dahil tüm sektörler üzerinde dönüşümlere neden olan teknolojik gelişmeler ve artan ürün-hizmet çeşitliliği ile birlikte tüketicilerin istek, ihtiyaç ve beklentileri değişebilmektedir. Tüketicinin davranışları üzerinde de etkili olan bu dönüşümde pazarlamanın alt dalı olan ve satın alma kararı süresince insan sinir sistemindeki etkinlikleri inceleyen nöropazarlama kavramı önemli bir unsur olarak ön plana çıkmaktadır. Çalışmada; sağlık hizmetlerinde nöropazarlamanın kullanım alanları, bu alanda karşılaşılan sorunlar ve gelecek ile ilgili beklentilerinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem

Çalışmada; röportaj yöntemi kullanılmıştır. Nöropazarlama alanında çalışmaları olan dört kişi ile çevrimiçi yapılan röportajda, katılımcılara on soru yöneltilmiş ve elde edilen veriler betimsel analiz yöntemi ile incelenmiştir.

Sağlık hizmetlerinde nöropazarlama uygulamalarının ve bu sektörde çalışmaları olan kişilerin az ve sınırlı sayıda olması çalışmanın kısıtını oluşturmaktadır.

Bulgular

Çalışma bulgularına göre, nöropazarlamanın sağlık hizmetlerinde; takviye gıdalarda, kozmetik ürünlerinde, hastane tanıtımında kullanılan afiş-logo tasarımlarında, gıda ambalaj tasarımlarında, tüketicide bağımlılık yapabilecek fast-food ve tütün ürünlerinde kullanıldığı katılımcılar tarafından belirtilmiştir. Katılımcılar ayrıca, nöropazarlamanın; hasta yakınlarının stres seviyeleri ve karar süreçlerinin belirlenmesinde, psikiyatri alanındaki bazı çalışmalarında, Covid-19 uyarılarının içerik etkinliğinin ölçülmesinde ve otizmli bireylerin hareketlerinin incelenmesinde kullanıldığını ifade etmişlerdir.

Araştırmalarda kullanılan cihazların pahalılığı ve büyüklüğü, araştırmalar sırasında gönüllü katılımcıların kendini bir deneyin içindeymiş gibi hissetmesi ve nöropazarlama kavramının tam olarak bilinmemesi gibi faktörler nöropazarlamanın gelişmesinin önündeki engeller olarak ifade edilmiştir.

Sonuç

Tüm katılımcıların ortak düşüncesi; nöropazarlamanın tüketici algılarını etkileyip, aşırı tüketime yönelik satın alma davranışına yol açarak toplumu etkileme potansiyeline sahip bir alan olduğu ve bu uygulamaların devlet kontrolü altında yapılması gerektiği yönündedir. Sonuç olarak, sağlık hizmetlerinde nöropazarlama uygulamalarının insan sağlığına yönelik birçok alana etki ettiği görülmüştür. Nöropazarlama yöntemi uygulanarak elde edilen verilerin analizinde etik sorunlara dikkat edilmesi ve çalışmaların ilgili kurumlarca denetlenmesi önerilmektedir.

Bunun yanı sıra, bu çalışmaların alanında uzman kişiler tarafından yapılması, alandaki eğitimlerin resmi kurumlarca kontrol edilemesi ve denetlenmesi gerekmektedir. Çalışmaların yüksek maliyetli olması sebebiyle üniversite ve özel sektör ortaklıklarının artırılması tavsiye edilmektedir.

Kaynakça

1. Gültekin Salman, G. ve Perker, B. (2017). Dünya'da ve Türkiye'de Nöropazarlama Çalışmalarının İncelenmesi ve Değerlendirilmesi. Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi, 4(3), 35-57.
2. Kesek, H. (2017). Nöropazarlama Yaklaşımının Tüketici Davranışları Üzerindeki Etkisi: Malatya İnönü Üniversitesi Örneği. Yüksek Lisans Tezi. KTO Karatay Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
3. Mete, C. (2020). Sağlık Hizmetlerinde Davranışsal Ekonominin Tüketici Satın Alma Davranışlarına Etkileri. Doktora Tezi. Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
4. Sadedil, S. (2018). Nöropazarlama Literatürüne Etki Eden Nörobilim Alanlarının ve Kavramlarının Nöropazarlama Bakış Açısı ile İncelenmesi, Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi International Journal Of Social Sciences, 1(2), 187-201.
5. Tapıklama, A. (2017). Pazarlamada Yeni Bir Yaklaşım: Nöropazarlama. Yüksek Lisans Tezi. Çag Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.



Science Days **9**

9-11 May 2023

NUTRITION and HEALTH: MYTH or FACTS

HALA REFAI

T.C. İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi

DEPARTMENT of NUTRITION and DIETETICS



Introduction

Social media has enabled the spread of both scientific information and health myths perpetuated by unqualified individuals in the health and diet sector. Distinguishing between myths and facts is crucial to prevent public health issues and ensure adequate dietary intake for optimal growth. Believing in myths can lead to an unhealthy population. 3 of the modern day most famous myths were examined and proven false by scientific research.

The 21st century Myths

1-Gluten is bad for health

MYTH

2- Eating at night makes you fat

MYTH

3-Our body needs detox drinks and diets

MYTH

Results

FACT Gluten is a protein in certain grains. For healthy people, it is safe to consume.

FACT Eating extra calories is what make you fat not the timing!

FACT A body has natural detoxification mechanisms, Detoxing can be deadly!

Conclusions

In conclusion, don't believe everything you see. Gluten is fine if you are healthy, eating at night doesn't make you fat as much as what you eat during the day does and detox diets are just a waste of time, money and risking of health.

References

1. Biesiekierski, Jessica R. What is gluten? Pubmed.gov. [Online] March 2017. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/28244676/>.
2. James O Hill 1, Holly R Wyatt 1, John C Peters. The Importance of Energy Balance. *Pubmed.gov*. [Online] PMID: 29922364 PMCID: PMC6003580 DOI: 10.17925/EE.2013.09.02.111, August 23, 2013. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/29922364/>.
3. Andrew D. Patterson, a Frank J. Gonzalez, a and Jeffrey R. Idle. XENOBIOTIC METABOLISM – A VIEW THROUGH THE METABOLOMETER. *PubMed Central*. [Online] doi: 10.1021/tx100020p PMCID: PMC2872059 NIHMSID: NIHMS188666 PMID: 20232918, May 17, 2011. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC2872059/>.



ROLÜ

Hatice Teker, Ayten Arıöz Düzgün

ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ



Gestasyonel Diyabetes Mellitus (GDM), ilk kez gebelik sırasında ortaya çıkan değişik derecelerde glikoz intoleransıdır (Kaya ve Karaçam, 2019).

GDM yönetiminde ilk adım GDM'ye yol açan risklerin tespitidir. Bu riskler sosyoekonomik durum, ırk, ileri (>40) anne yaşı, ailede diyabet öyküsü, parite, glukozüri, daha önce prediyabet öyküsü, Beden Kütle İndeksinin (BKİ) >25 kg/m² olması, kötü beslenmedir (ADA, 2016).

GDM'nin dünya çapında prevalansının %17, ülkemizdeki prevalansı ise %7,7 olduğu düşünülmektedir (Guariguata ve ark., 2014; Karaçam ve Çelik, 2019).

Dünya çapında artan GDM prevalansını ele almak için doğum öncesi bakım sırasında GDM için rutin tarama gereklidir (ACOG, 2018).



GDM'de genel taramada tüm gebeler taranırken, selektif tarama da risk grubundaki gebeler taranır. Taramada tek ve iki basamaklı yöntemler kullanılabilir (Özkaya ve Köse, 2014).

GDM tedavisinin temel dayanağı tıbbi beslenme tedavisi, kilo kontrolü, fiziksel aktivite dahil olmak üzere diyet ve yaşam tarzına dayanır. Glisemik kontrolün diyet veya egzersiz ile sağlanamadığı durumlarda insüline geçilir (Yamamoto ve ark., 2018; Mackeen ve ark., 2023)

Hemşire, GDM önlemede ve yönetiminde anahtar roldür. Düzenli yapılan prenatal izlemler GDM'nin tanınması ve komplikasyonların önlenmesi, maternal ve fetal sağlığın geliştirilmesinde etkilidir.

Komplikasyonların önüne geçmek için GDM'si olan veya risk altında olan kadınların GDM ile baş etme becerileri kazanmalarını sağlığı sürdürmede etkilidir.

Kaynakça

1. Kaya, R., & Karaçam, Z. (2019). Gestasyonel diyabet görülmeye sıklığı ve anne-bebek sağlığı ile ilişkisi. Düzce Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Dergisi, 9(1), 10-18.
2. American Diabetes Association. Standards of medical care (2016). Glycemic targets. Diabetes Care, 39 (Suppl. 1) S39-S46.
3. ACOG Practice Bulletin No. 190. Gestational Diabetes Mellitus. (2018). Obstetrics and gynecology, 131(2), e49-e64.
4. Özkaya OM, Köse SA. Gestasyonel diyabet: Güncel durum. Perinatoloji Dergisi, 2014, 22(2): 105-109
5. Yamamoto, J. M., Kellert, J. E., Balsells, M., Garcia-Patterson, A., Hadar, E., Sola, ve ark. (2018). Gestational diabetes mellitus and diet: A Systematic Review and Meta-analysis of Randomized Controlled Trials Examining the Impact of Modified Dietary Interventions on Maternal Glucose Control and Neonatal Birth Weight. Diabetescare, 41:1346-1361.
6. A. Dhanya Mackeen, Richard S. Vigh, Kajal Angras, Maternal Fetal Kanıtı Dayalı Kılavuzlar, çev. Dr. Shahla Gasimova, Dr. Namık Demir (Ankara: Murat Zorlu, 2023), 66-72.
7. Guariguata L, Limmenkamp U, Beagley J, Whiting D, Cho N. Global estimates of the prevalence of hyperglycaemia in pregnancy. Diabetes research and clinical practise. 2014;103(2):176-85.
8. Karaçam, Z, Çelik, D. The prevalence and risk factors of gestational diabetes mellitus in Turkey: a systematic review and meta-analysis. The Journal of Maternal-Fetal & Neonatal Medicine, (2019), 1-311.



bilim günleri 9

9-11 Mayıs 2023

Exercise and Rehabilitation Nursing in the Loss of Cardiac Functions

Muhammed Nasrullah ER

Istanbul Yeni Yüzyıl University



Introduction

Cardiac Rehabilitation Nursing is a type of rehabilitation that reduces morbidity and mortality.

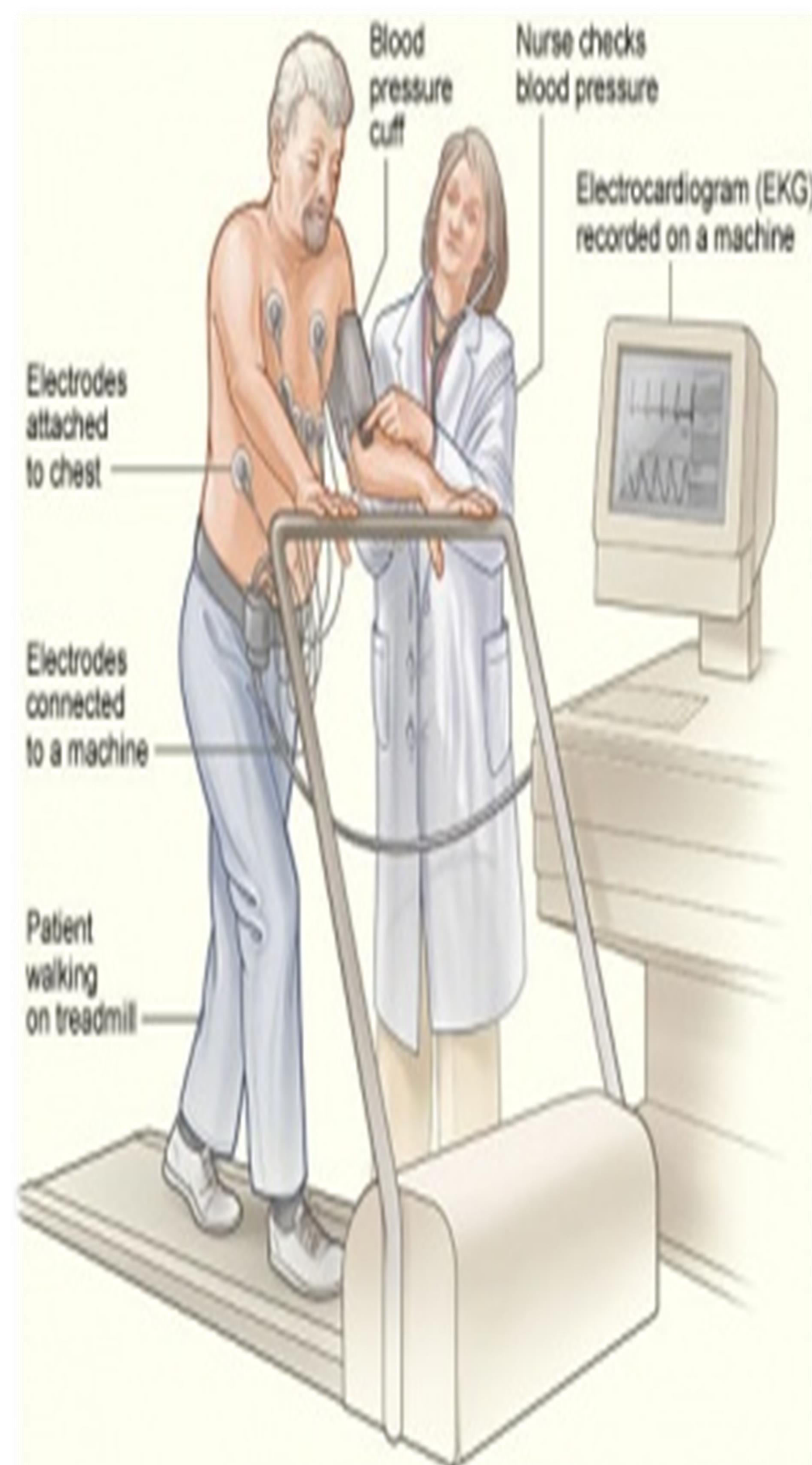
Cardiac Rehabilitation (CR) is a multidisciplinary program. CR is a complementary treatment for medical and surgical treatment.

Cardiac Rehabilitation Nursing is a type of rehabilitation that reduces morbidity and mortality.

Cardiac Rehabilitation (CR) is a multidisciplinary program. CR is a complementary treatment for medical and surgical treatment. In this study, it is aimed to emphasize the benefits of exercise and rehabilitation nursing in cardiovascular system diseases.

Method

The study was prepared by compilation method.

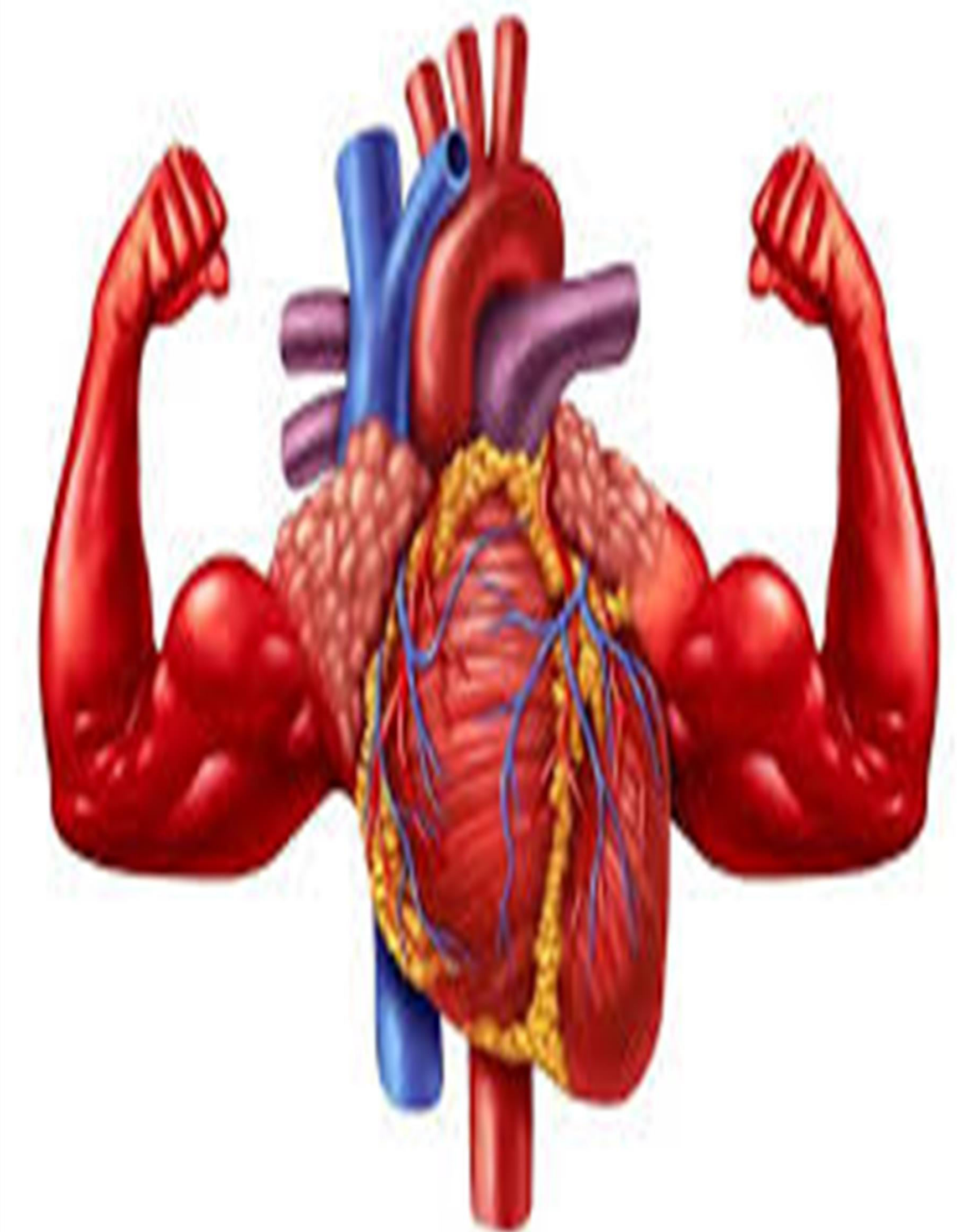


Results

It is a requirement of 'Cardiac Rehabilitation Nursing' to prevent heart diseases, to screen for these diseases before they occur, and to prevent or correct risk factors that may exist. CR can be summarized as patient evaluation, nutritional recommendations, lipid treatment, hypertension treatment, smoking cessation recommendations, weight monitoring, diabetes treatment, psychosocial treatment, physical activity recommendations and exercise therapy.

Conclusion

According to the results of studies conducted on the CR program, CR can reduce deaths by up to 25%. Implementation of cardiac rehabilitation in elderly patients has been found to increase muscle strength, endurance, exercise capacity and quality of life.



Aim

The objective of this study was to examine postgraduate theses on nursing in order to evaluate the effect of professional care provided by members of the nursing profession on the quality of life of individuals in Turkey.

Keywords: Nursing, Quality of Life, Thesis

Materials and Methods

In this present study containing a review of master's and doctoral theses registered in the archive of the Thesis Centre of the Presidency of the Council of Higher Education, the words “nursing” and “quality of life” were scanned. Following the scan, a total of ten studies were accessed between 2010 and 2022. This current study was conducted on the basis of 4 theses on nursing care, which met the inclusion criteria.

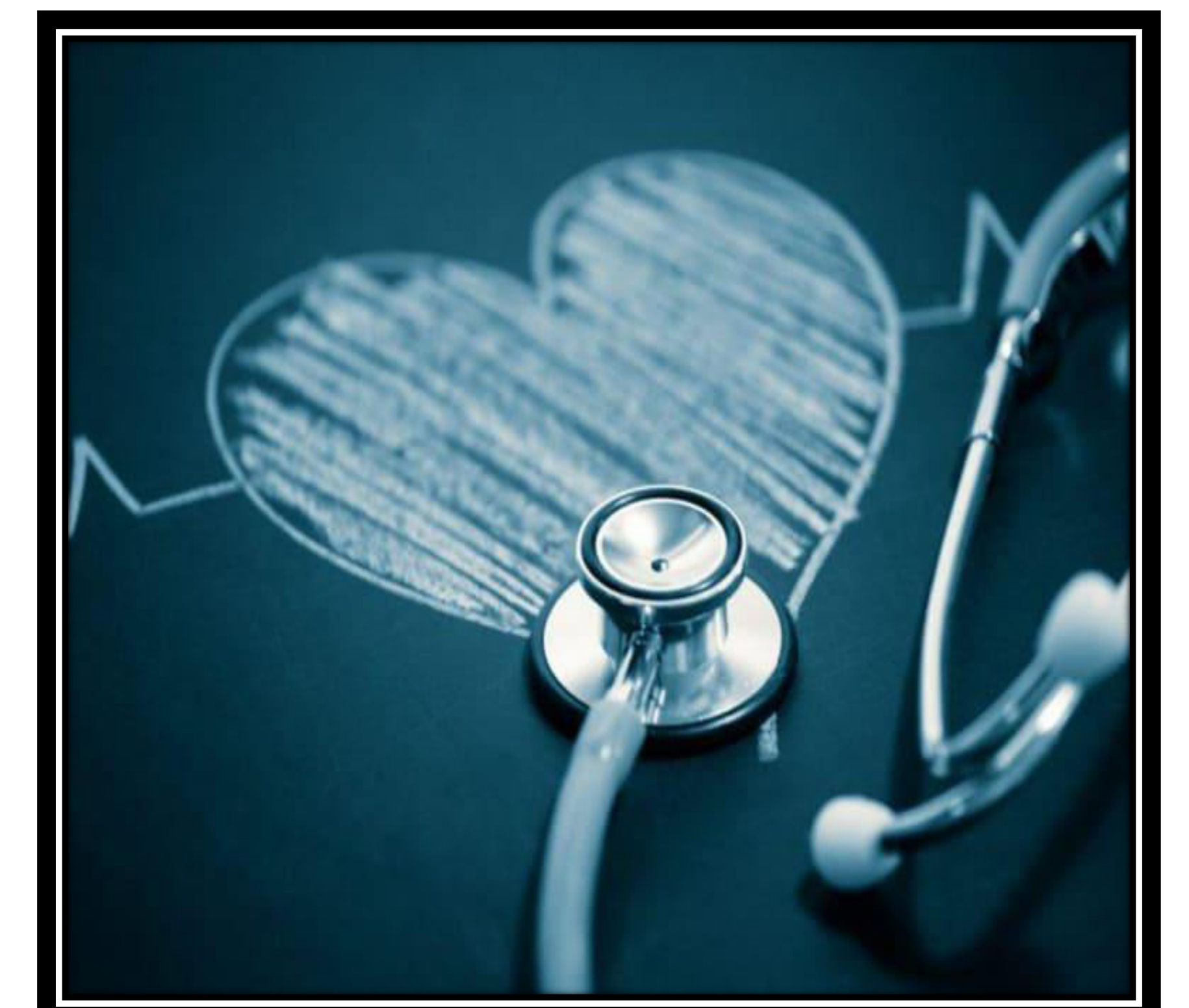


Results

All 4 theses are master's thesis. The first of the studies was to determine the effect of the education given by the nurse on dyspnea, fatigue and quality of life in patients with heart failure, the second was to determine the relationship between the depression level of individuals with acute coronary syndrome and the quality of life, and the third was to determine the effect of planned nursing education in patients with Chronic Obstructive Pulmonary Disease (COPD). The fourth one was conducted to evaluate the quality of life and perception of nursing care of oncology patients who applied to the emergency department.

Conclusion

The studies have found that quality of life is related to the nursing care provided. The effectiveness of life assurance with the care given in the studies. Exceeding what has been achieved includes care plans for safety of life, since the relationship between quality of life and disease signs and symptoms has been determined.





Giriş

Costello sendromu, doğum sonrası büyümede ve gelişmede gerilik, kardiyomiyopatiyle karakterize aynı zamanda otozomal dominant kalıtsal olduğu düşünülen sendromdur. Zellweger sendromu diğer adla serebrohepatorenal sendrom, peroksizomların yetersizliği veya yokluğudur. Zellweger sendromunda hipertrofik kardiyomiyopati, patent duktus arteriosus, ventriküler septal defekt (VSD) ve aortik ark malformasyonları gibi konjenital kalp hastalıkları görülebilir.

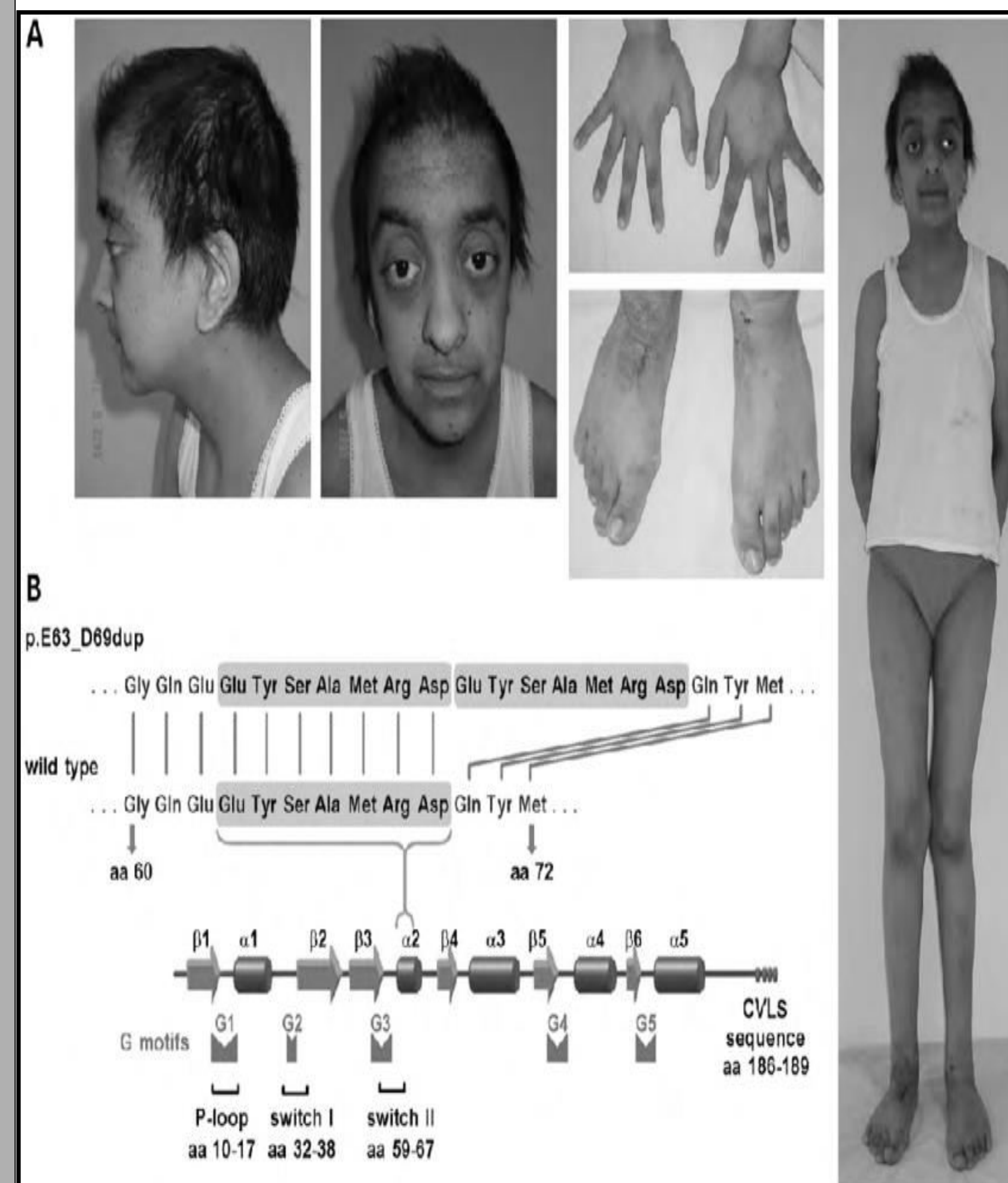
Yöntemler

Bu bildiri, literatür incelenerek derleme şeklinde hazırlanmıştır. DergiPark ve Google akademik veri tabanı kullanılmıştır. Literatür taramasında 'zellweger sendromu, zellweger sendromunda hipertrofik kardiyomiyopati, zellweger sendromunda hemşirelik yaklaşımı, costello sendromu, costello sendromunda hipertrofik kardiyomiyopati ve costello sendromunda hemşirelik yaklaşımı' anahtar sözcükleriyle arama yapılmıştır. Bilimsel yazı araştırmasında özel aralık belirlenmemiştir. 9 Şubat 2023 tarihine kadar var olan çalışmalara ulaşılması amaçlanmıştır.

Sonuç

Zellweger sendromu gibi kalıtsal metabolik hastalıklar çocuklarda yaşa göre kalp tutulumu ile birlikte katarakt tutulumu olabilir. Costello sendromunda en çok görülen tutulum, pulmoner kapak darlığıdır.

Costello sendromu

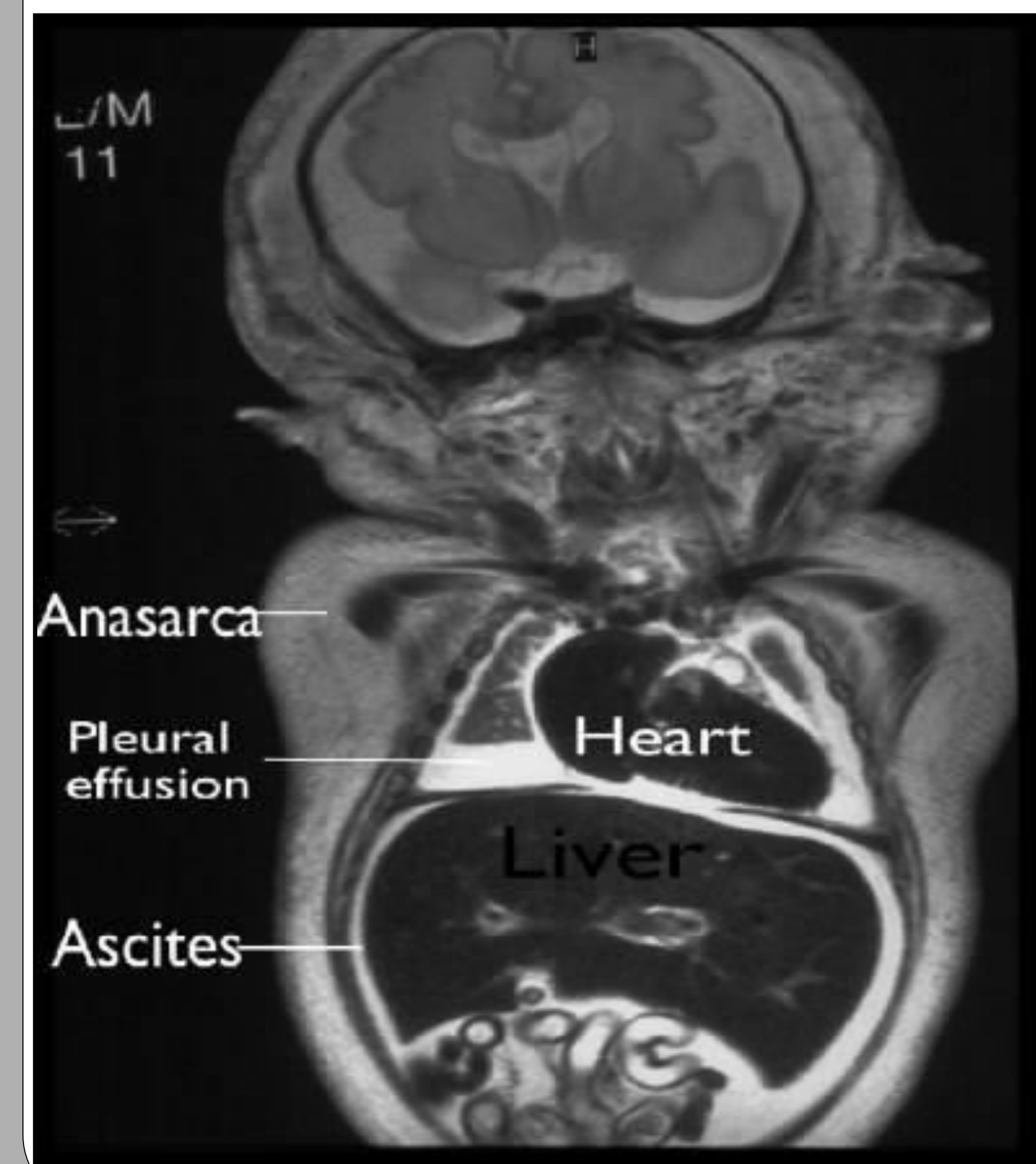


<https://doi.org/10.1093/hmg/ddt014>

Tartışma

Zellweger ve Costello sendromunun her ikisinde de 'hipertrofik kardiyomiyopati' bulgusuyla karşılaşılabılır. Zellweger ve Costello sendromu gibi çocukları etkileyen aynı zamanda hemşirelik bakımını elzem kılan bu ve bu gibi sendromların literatürde olan kaynaklarda hemşirelik bakımının önemi hakkında bilgi yok denecek kadar azdır. Başta Zellweger ve Costello sendromunda hemşirelik bakımı elzemdir, önemi yüksektir.

Zellweger sendromu



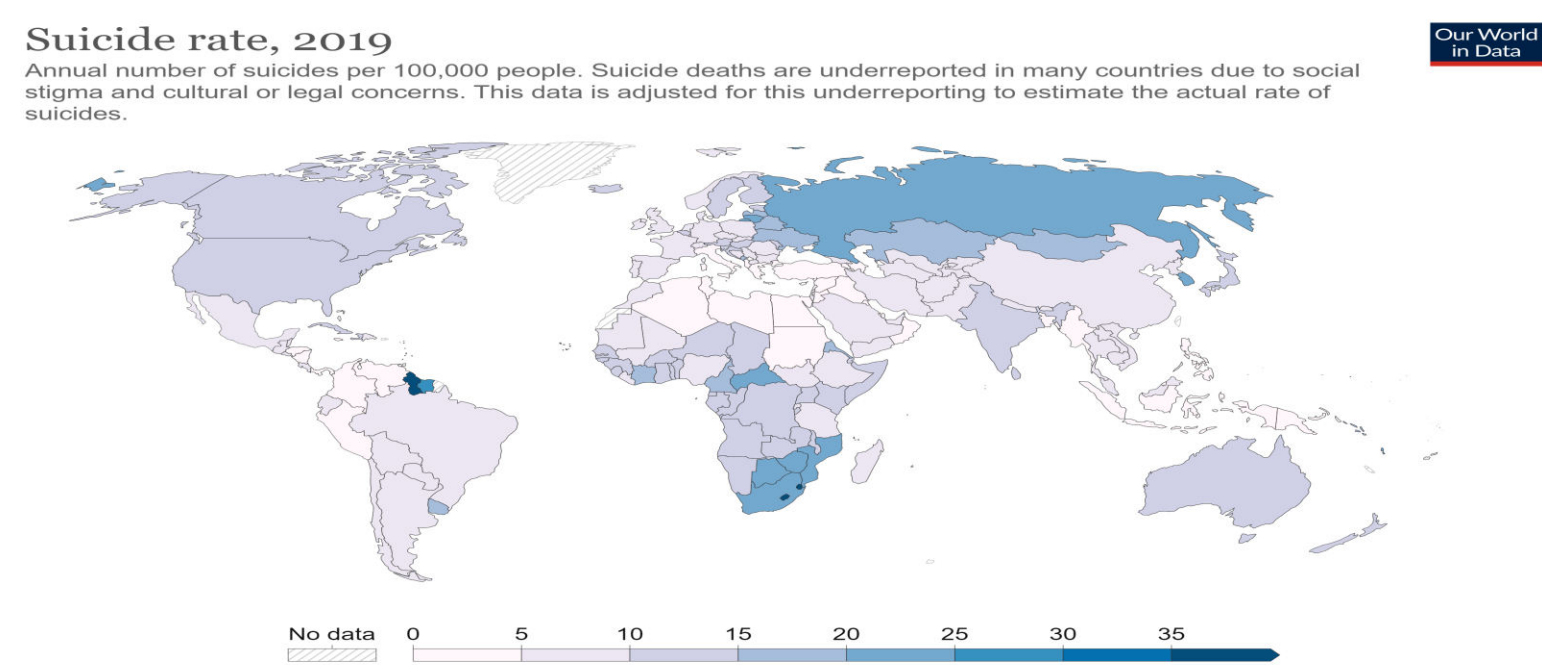


Giriş

Sağlığın temel yapıtaşlarından biri olan ruh sağlığı, bireylerin doğumundan başlayıp ölümüne kadar yaşam kalitesine etki eden bir kavramdır.

Biyopsikososyal bir varlık olan insanın ruhsal iyilik hali toplum refahı için de önem arz etmektedir. Bireyin ruh sağlığını koruması ve geliştirmesi ruh sağlığı okuryazarlık düzeyine bağlıdır.

Şekil1:100.000 kişi başına düzen intihar sayısı (2019)

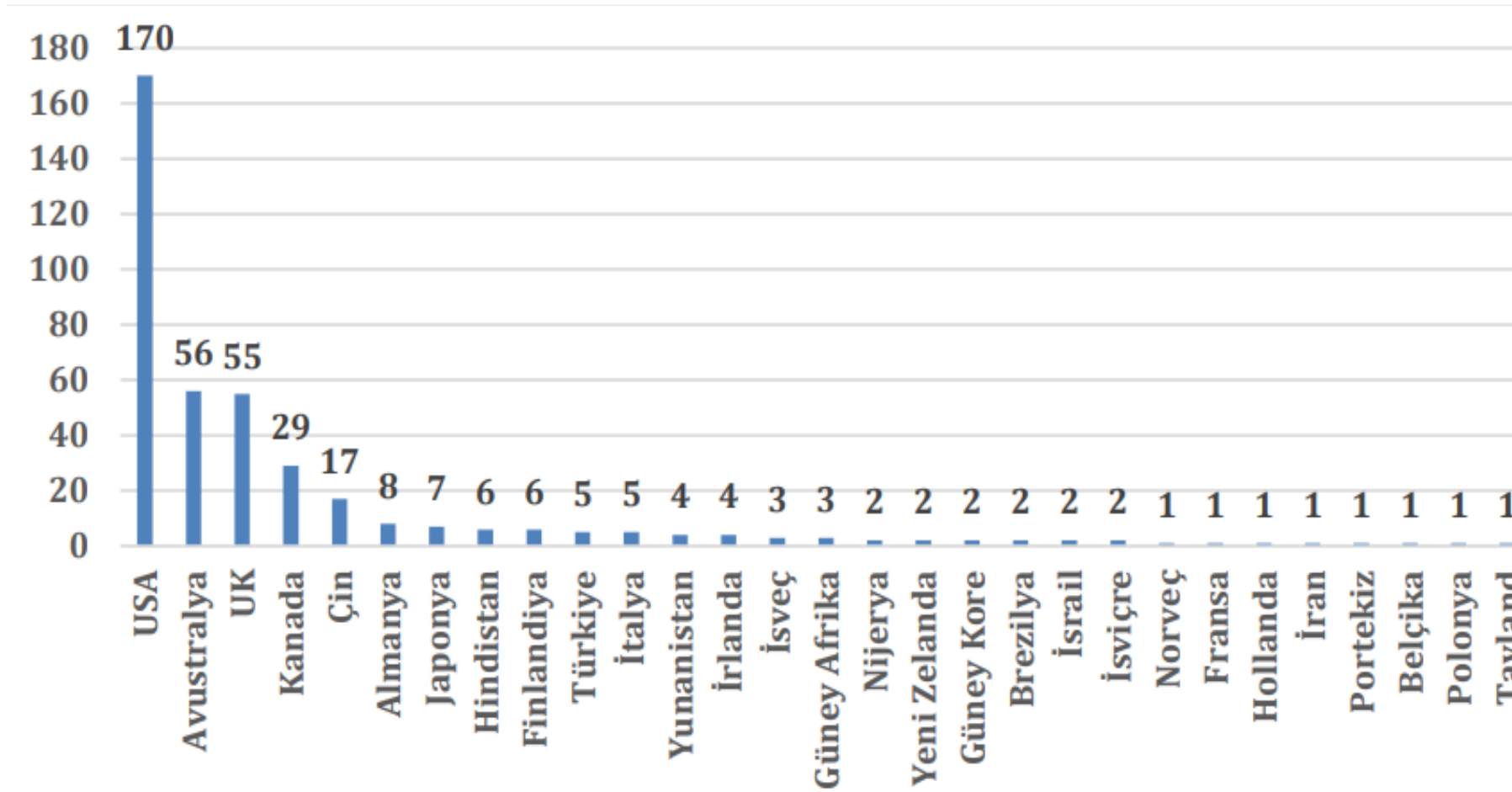


Source: WHO, Global Health Observatory (2022).
Note: To allow for comparisons between countries and over time, this metric is age-standardized.
1. Age standardization: Age standardization is an adjustment that makes it possible to compare populations with different age structures, by standardizing them to a common reference population.
© Learn more: <http://www.who.int/data/stories/country-profiles/health-statistics-comparables>

Yöntemler

Çalışmada “Ruh sağlığı” “Ruh sağlığı okuryazarlığı” “Psikiyatrik epidemiyoloji” anahtar kelimeleri kullanılarak Google Scholar, PubMed “den yararlanılmış olup Dünya Sağlık Örgütü Türkiye İstatistik Kurumu verileri incelenmiştir.

Şekil2:Dünyada Ruh Sağlığı Okuryazarlık çalışmaları



Sonuç

Tüm dünyada gelişmelere rağmen ruh sağlığı sorunları giderek artmakta olup toplumsal düzeyde ruh sağlığı okuryazarlığının öneminin vurgulanmasına ihtiyaç duyulmaktadır.

Şekil3:Türkiye’de ruh sağlığı ile ilgili veriler

2017 yılında psikolojik destek amaçlı gerçekleştirilen muayene sayısı	12 milyon 838 bin 226
2010-2015 arasında antidepresan ve benzer özellikteki ilaçların kutu bazında tüketim miktarı	211 milyon 577 bin 20 kutu
Her 100 kişiye düşen ruh sağlığı ve hastalıkları uzmanı sayısı	2.2 milyon
Bipolar bozukluk	2 milyon
Depresyon	3.2 milyon
Şizofreni hastası	300 binden fazla
Yaşam boyu en az bir ruhsal hastalık geçirme	%18’i
Çocuk ve ergenlerde	%11

Tartışma

Küresel ruh hastalığı yükünün azaltılması için ruh sağlığı okuryazarlık düzeyinin artması ve bireylerin başta kendilerini ardından toplumdaki diğer bireyleri desteklemesi gerekmektedir.

Kaynakça

- Saloni Dattani, Lucas Rodés-Guirao, Hannah Ritchie, Max Roser and Esteban Ortiz-Ospina (2023)- "Suicides". Published online at OurWorldInData.org. Retrieved from: <https://ourworldindata.org/suicide>
- Wei, Y., McGrath, P.J., Hayden, J. ve Kutcher, S. (2015). Mental health literacy measures evaluating knowledge, attitudes and help-seeking: a scoping review. BMC Psychiatry, 15:291.
- Sağlık Bakanlığı. (2011-2023). SGK, Türkiye Ruh Sağlığı Profili Araştırması, Sağlık Bakanlığı Ruh Sağlığı Eylem Planı.
- Ulusal Ruh Sağlığı Eylem Planı. (2020-2023). Erişim Adresi: https://hsgm.saglik.gov.tr/depo/birimler/Ruh_Sagligi_Db/yayinlarimiz/URSEP_Baski.pdf



Science Days

9

THE EFFECT OF NUTRITION AND DISEASE ON QUALITY OF LIFE IN PHENYLKETONURIA



9-11 May 2023

Sema Nur AKASLAN

T.C. İstanbul Yeni Yüzyıl University

Introduction

Phenylketonuria is an autosomal, inherited disorder caused by phenylalanine hydroxylase (PAH) enzyme deficiency. PAH deficiency in this disease leads to the accumulation of phenylalanine (Phe) in the blood and brain. Thus, the brain impairs metabolic functioning and cognitive development, leaving permanent damage. There are different types of phenylketonuria according to serum phenylalanine levels.

Methods

A total of 320 women participated in the study conducted in the Western Black Sea Region in Turkey. While the rate of genetic diseases in the children of consanguineous women is 10.7%, the rate of genetic diseases in the children of unrelated women is 3.7%.

Results

Results from one study indicate that poor dietary control is associated with decreased school performance in children and an increase in behavioral and psychosocial problems in adults for PKU. Adolescents and adult patients report that adherence to the diet was difficult, and diet therapy significantly limited their activities of daily living.

Conclusions

The inclusion of GMP in a low Ph diet improves acceptability of the diet and provides better control of blood Phe, so GMP should be included in the diet. Since the global QoL values are higher in patients with mild PKU treated with BH4, BH4 treatment should be preferred. Special diets should be applied to PKU patient.

References

1. Aydenk Köseoğlu S, Çelikel S. The current information in nutrition therapy of phenylketonuria. *European Journal of Science and Technology* No. 18, pp. 755-761, Mart-April 2020
2. Hafid NA, Christodoulou J. Phenylketonuria: a review of current and future treatments. *Translational Pediatrics*, Vol 4, No 4 October 2015

Figure 1

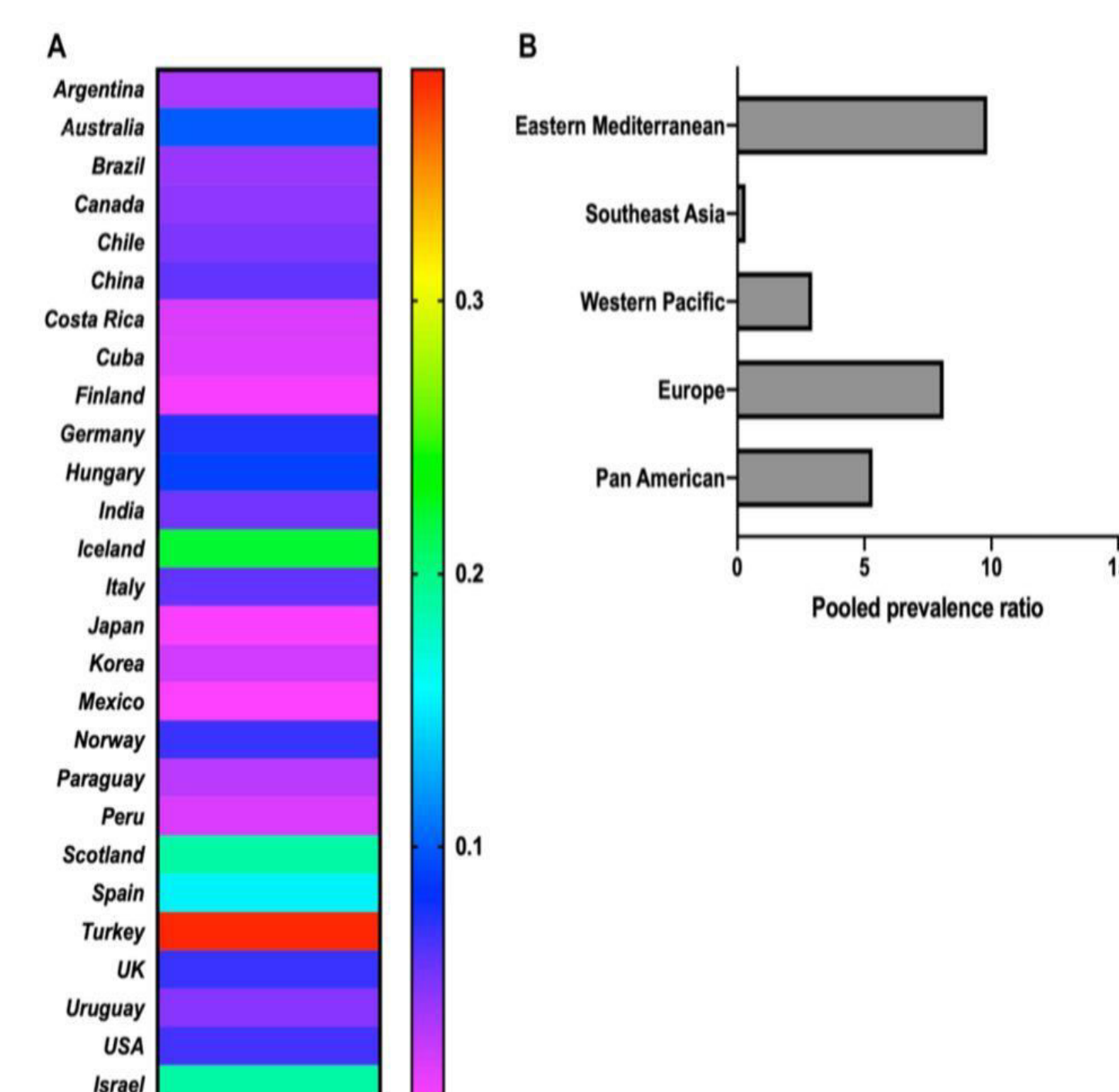


Figure 1. Incidence of phenylketonuria worldwide. (A) Heat map indicates incidence ratio varies between 0-0.4 per every 1000 newborns, with maximum in Turkey. (B) Pooled prevalence ratio indicating highest prevalence in Eastern Mediterranean countries. Notes: Data from Shoraka et al.¹¹



MAGNEZYUMUN KRONİK HASTALIKLAR ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

Şevval Dönmez

T.C. İSTANBUL YENİ YÜZYIL ÜNİVERSİTESİ



Giriş

Magnezyum en bol bulunan katyondur. Normal hücresel fizyoloji ve metabolizmayı sürdürmek için gereklidir, bir çok enzimin kofaktörüdür ve enerji üretimini düzenler. Bunun yanında magnezyumun potansiyel olarak kardiyovasküler hastalığın patogenezi üzerinde önemli bir etkiye sahiptir. Magnezyumun düz kas üzerindeki etkileri, Mg eksikliğinin hipertansiyon gibi kan basıncı homeostazı bozuklukları ile ilgili olabileceği öne sürülmektedir.

Yöntemler

Çalışmaların seçimi
Araştırma sentezi, kronik hastalıklara sahip kişilerin serum magnezyum konsantrasyon seviyeleri kıyaslanarak ve takviye Mg sonrası oluşan iyileşmeler göz önüne alınarak ve insanlar üzerindeki çalışmalar baz alınarak hazırlanmıştır. Kronik hastalıkların diğer sebepleri dikkate alınarak yapılan araştırma makalelerinden yararlanılmıştır.

Sonuç

Araştırmalar, düşük serum magnezyum konsantrasyonlar, artmış kalp yetmezliği gibi kronik kalp hastalıklarıyla ilişkili olduğunu göstermiştir. Birçok çalışma, hücre içi magnezyumun, insülin destekli glikoz alımını modüle ettiğini gösterdi. İnsüline bağımlı olmayan diabetes mellitus ve hipertansif hastalarda bulunan zayıf magnezyum konsantrasyonu insülin reseptör seviyesinde kusurlu tirozin kinaza neden olduğu gösterilmiştir.

Tartışma

Bulgular, hipertansiyon, diabetes mellitus, ateroskleroz gibi kronik hastalıkların oluşumuna önemli ölçüde katkıda bulunan magnezyum eksikliğinin bir temeli olduğunu ortaya koymaktadır.

Kaynakça

1. Paolisso G, Barbagallo M. Hypertension, diabetes mellitus, and insulin resistance: the role of intracellular magnesium. *Am J Hypertens.* 1997 Mar;10(3):346-55. doi: 10.1016/s0895-7061(96)00342-1. PMID: 9056694.
2. . Nielsen FH. Magnesium, inflammation, and obesity in chronic disease. *Nutr Rev.* 2010 Jun;68(6):333-40. doi: 10.1111/j.1753-4887.2010.00293.x. PMID: 20536778.
3. Tangvoraphonkchai K, Davenport A. Magnesium and Cardiovascular Disease. *Adv Chronic Kidney Dis.* 2018 May;25(3):251-260. doi: 10.1053/j.ackd.2018.02.010. PMID: 29793664.
4. Swaminathan R. Magnesium metabolism and its disorders. *Clin Biochem Rev.* 2003 May;24(2):47-66. PMID: 18568054; PMCID: PMC1855626.
5. Volpe SL. Magnesium in disease prevention and overall health. *Adv Nutr.* 2013 May 1;4(3):378S-83S. doi: 10.3945/an.112.003483. PMID: 23674807; PMCID: PMC3650510.

COVID-19 HASTALARINDA KAN GAZI DEĞERLERİNİN İNCELENMESİ

Hicran ŞAHİN GÖKÇE, Özen ÖZENSOY GÜLER, Ender ŞİMŞEK,

Z. Yağmur KARAGÜLLEOĞLU, Ahmet ÇARHAN

YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ

Giriş

Karbonik anhidraz enzim ailesinin bilinen 16 tip izoformu bulunmaktadır ve bu ailenin CA-IX ve CA-XII izoenzimleri ise hipoksi ile indüklenen, tümör ilişkili proteinler olarak tanımlanırlar. Bu çalışmada COVID-19 tanısı koyulan ve YBÜ yatarak tedavi gören hastaların rutin kan alımı sonucunda karboksihemoglobin, oksihemoglobin, pCO₂ ve pO₂ parametrelerinin retrospektif olarak değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Yöntemler

YB yatışı yapılan 2000 COVID-19 hastasının venöz kan gazı analizi tüm hastaların karboksihemoglobin, oksihemoglobin, pCO₂ ve pO₂ parametreleri değerlendirilerek yapılmıştır. Tüm entübe ve ventile edilen hastaların venöz kan gazları retrospektif olarak değerlendirilmiştir. SPSSv22 kullanılmıştır. Korelasyon analizi ve t-testi ile parametreler arasında herhangi bir bağlantı olup olmadığı değerlendirilmiştir.

Sonuç

Tablo 1. Çalışma grubunun betimsel istatistikleri

Değişken	N	%
Cinsiyet		
Kadın	874	43.7
Erkek	1126	56.3
pCO ₂		
Normal	768	38.4
Anormal	1233	61.6
pO ₂		
Normal	11	0.5
Anormal	1990	99.5

Kısaltmalar: n: kişi sayısı, %: yüzde

Tablo 2. Cinsiyete göre t-test analiz bulguları

Değişken	N	x	s	t	P
Oksihemoglobin					
Kadın	880	1.087	1.3601	-10.643	0.000***
Erkek	1117	1.920	1.983	-11.108	0.000***
pO ₂					
Kadın	880	54.147	20.2152	2.646	0.008**
Erkek	1117	51.756	19.9041	2.641	0.008**
Karboksihemoglobin					
Kadın	880	32.209	14.4451	2.982	0.003**
Erkek	1117	30.257	14.5782	2.985	0.003**
pCO ₂					
Kadın	880	40.714	6.8568	-9.657	0.000***
Erkek	1117	43.804	7.2607	-9.724	0.000***

Kısaltmalar: n=kişi sayısı, x=ortalama, s=standart sapma, t=t testi t değeri, ***=p<0.001**=p<0.01 *=p<0.05

Tablo 3. Sağlıklı ve hasta olma durumuna göre t-testi bulguları

Değişken	N	x	s	t	P
Oksihemoglobin					
Sağlıklı	300	54.723	22.2575		
Hasta	300	51.710	20.4866	1725	0.085
pO ₂					
Sağlıklı	300	44.874	14.6458		
Hasta	300	30.665	14.3162	12016	0.000***
Karboksihemoglobin					
Sağlıklı	300	1.590	1.7674		
Hasta	300	1.531	1.6813	0.419	0.675
pCO ₂					
Sağlıklı	300	42.280	9.6812		
Hasta	300	42.569	7.1259	-0.416	0.677

Not: n=kişi sayısı, x=ortalama, s=standart sapma, t=t testi t değeri,***=p<0.001**=p<0.01 *=p<0.05

Tablo 4. Korelasyon analizi bulguları

		pCO ₂	pO ₂
pCO ₂	r	1	-0.443
	p		0.000***
	n	1990	1985
pO ₂	r	-0.443	1
	p	0.000***	
	n	1985	1995

Not: r=korelasyon katsayısı, n= kişi sayısı, ***=p<0.001

Tartışma

Kan gazı değerleri retrospektif çalışmada pCO₂ değeri artış gösterirken pO₂ değeri düşmüştür. Hastaların CO₂'ü substrat olarak kullanan CA enzim aktivitelerinin bu tür enfeksiyonlarda önemli bir kriter olabileceğini düşündürmektedir. CA enzimi CO₂ artışı ile doğru orantılı artan bir enzimdir. Sonuçlar göz önünde bulundurulursa ekspresyonunun arttığı öngörülmektedir.

Kaynakça

- Deniz S, Uysal TK, Capasso C, Supuran CT, Ozensoy Guler O. Is carbonic anhydrase inhibition useful as a complementary therapy of Covid-19 infection? . J Enzyme Inhib Med Chem. 2021;36(1):1230-
- Monti SM, Supuran CT, De Simone G. Anticancer carbonic anhydrase inhibitors: a patent review (2008 - 2013). Expert Opin Ther Pat. 2013;23(6):737-749.
- Elezagic, Dzamal, Johanns, Wibke, Burst, Volker, Klein, Florian and Streichert, Thomas. "Venous blood gas analysis in patients with COVID-19 symptoms in the early assessment of virus positivity" Journal of Laboratory Medicine, vol. 45, no. 1, 2021, pp. 27-30.